

NOVOMESTSKÝ SPRAVODAJCA

7-8/2021

Júl/August 2021

42. ročník | ISSN 1338-8223 | MK SR - EV 3966/10

Osvieženie na námestí

František Mašlonka, viceprimátor

Milí Novomešťania,
aj toto leto nás čaká mnoho horúcich dní. Mesto pre vás pripravilo chladivé osvieženie pri fontáne na námestí v podobe vodnej hmly, príjemnej pre osvieženie tela a tváre.

Dosah vodnej clony je 2-3 metre. Ak je nápomocný ľahký vánok, rozptýli sa aj do väčšej vzdialenosti.

Ako to funguje ?

Hmlové brány pracujú na princípe atomizácie vody tlačenej vysokotlakovým čerpadlom cez trysky do ovzdušia. Voda sa takto dokáže v horúcich dňoch rýchlo odparovať a tým znižuje teplotu okolia a zvlhčuje vzduch. Vodná hmla Vás nezamokrí, ale osvieži.

Hmlová brána si okamžite získala svoju popularitu a priniesla na námestie to, čo nám už dávno chýbalo – príjemné osvieženie. Čerpadlo pracuje v cykle 3:1, t.j. tri minúty prebieha rosenie hmlou a minúta je pauza. Ako môžeme pozorovať, dĺžka 60 sekúnd poctivého čakania je u detí rovnako dlhá ako 180 sekúnd rosenia a šantenia sa.

Voda je nezávadná, napojená na pitnú vodu.

Riešenie kombinácie hmlového stĺpa a hmlovej brány je vybrané z praktického hľadiska ako najvhodnejšie riešenie – kedy je voľbou Vás, či sa rozhodnete do hmly vstúpiť alebo zostanete len pozorovateľom detských radovánok.

Priestor pred fontánou je navrhnutý ako oddychová, chladiaca zóna. Technologické zabezpečenie hmlovej brány je v réžii Trenčianskych vodárni a kanalizácií, za čo im patrí vďaka.

Vyvýšené záhony sú dielom Technických služieb mesta rovnako aj starostlivosť o záhony. Rastlinky sú vybrané tak, aby odolávali priamemu slnku i náporu vody. Kana indická mix, Zelenec chocholatý, Lobelka previsnutá kaskádovitá, Kostrava okrasná tráva, Mätonoh trváci.

Prajeme pekné chvíle na našom námestí.

Krátke správy z mesta

Zdroj: www.nove-mesto.sk a tsm.sk | Spracovala: Tatiana Brezinská | Foto: archiv

Podakovanie

Telefonát na infolinke: „Dobrý deň, neviem či je to vo Vašej kompetencii, no v parku z jeden šachty pri fontáne vychádza dym a dosť zapácha...“

I touto cestou chceme veľmi pekne poďakovať pani, ktorá nahlásila problém.

Ďakujeme Mestskej polícii za spoluprácu, keďže blikajúce a húkajúce hasičské auto bolo v parku atrakciou, bolo potrebné zabezpečiť odstup

ľudí, na bezpečnú vzdialenosť.

V neposlednom rade ďakujem rýchlemu zásahu Hasičskému a záchrannému zboru Nové Mesto nad Váhom za uhasenie požiaru pod úrovňou terénu. Zásah musel byť vykonaný v kyslíkových maskách.

Včasným nahlásením a rýchlym zásahom sa zamedzilo rozsiahlym škodám v šachte. Veríme, že fontána bude v krátkej dobe opäť robiť radosť.

Biologicky
rozložiteľný
kuchynský
odpad

str. 2

Nico Dic
- Výber z tvorby

str. 5

MsKS
a
Kino
Považan

str. 12-15

Prečo tak kosíte?

Lebo „ježko“ a biodiverzita.

Trávnatý porast je útočisko pre ježkov, kde môžu počas dňa nerušene oddychovať.

Biodiverzita alebo druhová diverzita znamená, koľko a akých druhov zvierat žije na danom mieste. Čím väčšia rozmanitosť, tým stabilnejší ekosystém. Zatiaľčo na „bežnom, kosenom trávniku je jeden - tri druhy rastlín, na lúčach môže rásť 30 druhov rastlín, ktoré poskytujú útočisko, potravu a úkryt rozmanitému hmyzu a vtákom. Na bežnom trávniku ne-nájedme nič okrem mravcov, na lúčach sa to hemží životom.

Biologicky rozložiteľný kuchynský odpad

Jana Krištofovičová | Foto: archív autorky

Zvyšky zeleniny, ovocia, kvety, neskonsumované tuhé potraviny, pečivo, čaj, kávová usadenia, potraviny po dátume spotreby bez obalu... toto všetko je BRKO – ktorý tvorí 30-70% podielu komunálneho odpadu.

OD 1.7. 2021 ZAČÍNAME! Všetci. Technické služby mesta so zberom a recyklovaním tohto odpadu a veríme, že občania so správnym separovaním.

Dôležité je začať triediť kuchynský odpad pri zdroji, teda v domácnostiach. (Zle vytriedený odpad skončí na skládke, čím sa nám nebude dať zvyšovať mieru triedenia odpadov a tento údaj je okrem iného dôležitý pre stanovenie poplatkov pre domácnosti. Teda platí - čím viac sa vytriedi, tým menej odpadu vyvážame a v konečnom dôsledku šetríme peniaze. Ak bioodpad vyhodíme do nádoby na zmesový komunálny odpad, tam zapácha a hnije. Končí na skládke, kde sa bez prístupu vzduchu rozkladá a vytvára najsilnejší skleníkový plyn metán – teda vplyv na globálne otepľovanie.

NÁDOBA NA KUCHYNSKÝ ODPAD - KOŠÍK

10 lit. perforovaná nádoba – špeciálne len na kuchynský odpad. Prírodzene odparovanie – vďaka prevetrávaným stenám.

Špeciálne členité dno, ktoré umožňuje prúdeniu vzduchu – redukuje hmotnosť odpadu.

VRECKÁ NA ODPAD

Kompostovateľné vrecká - rozložia sa.

Vyrobené tak, aby odpad vďaka prevetrávaniu nehnil ale vysychal – zabraňuje zapáchaniu.

ZBERNÁ NÁDOBA A ZBER PRE OBYVATELOV BYTOV

240 lit. nádoba hnedej farby umiestená na kontajnerových stanovištiach.

Bioodpad vložíte v kompostovateľnom vrecku do hnedej nádoby s označením BIOODPAD

ZBERNÁ NÁDOBA A ZBER PRE OBYVATELOV RODINNÝCH DOMOV

120 lit. nádoba hnedej farby

Bioodpad vložíte do hnedých nádob, ktoré už používate na zber bioodpadu. V prípade, že túto nádobu ešte nevladniete, môžete si ju vyzdvihnúť na Zberovom dvore, Banská ulica, pondelok – sobota 7:00 – 17:30 hod.

ČO VŠETKO MÔŽEME / NEMÔŽEME HÁDZAŤ DO KUCHYNSKÉHO ODPADU.

ÁNO

- tepelne upravené a neupravené zvyšky potravín rastlinného a živočíšneho pôvodu
- starý chlieb a pečivo
- vajcia a výrobky z nich, vaječné škrupinky
- potraviny po záručnej dobe bez obalu
- znehodnotené potraviny
- šupky z ovocia a zeleniny
- čajové vrecúška, kávová usadenina
- zvyšky kvetov a rastlín
- použitá vreckovka, servítky

NIE

- zvyšky jedla v obale
- mŕtve zvieratá, zvierací trus,
- kosti – hovädzie, bravčová, kuracie...
- triedené zložky odpadu (plasty, sklo, papier)
- nebezpečné odpady
- kuchynský olej, tuky
- tekuté zložky (polievky, omáčky)
- plastové obaly, plienky
- prach zo smetí a vysávania
- cigaretový ohorok

DÔLEŽITÉ

- Zmenšíte bioodpad na čo najmenšiu mieru.
- Používajte LEN KOMPOSTOVATELNÉ VRECKÁ
- Ak je kôš znečistený – stačí ho opláchnuť vodou alebo vložiť do umývačky
- Vrecká uchovávajú na tmavom, suchom mieste

INFORMÁCIE:

Technické služby mesta
 tsm.nove-mesto.sk
 info@tsmm.sk

Kvetnatá lúka zakvitla

Text a foto: Zuzana Kraváriková, vedúca strediska VZ

Fialový nádych cukru a peľu a pastva pre oči. Kvetnaté lúky na seba dokážu viazať obrovskú biodiverzitu. Žije v nich najmä hmyz, no tým lákajú i vtáky, ktoré sa hmyzom živia. Farebnú škálu zväčša prekrýva fialovým nádychom medonosná rastlina

- **Facélia vratičolistá**, ktorá láka hmyz na chutný peľ. Z hľadiska medonosnosti sa facélia vyznačuje rýchlym nástupom kvitnutia, ako aj dlhým kvitnutím (podľa termínu výsevu a pôdnych podmienok), tiež vysokým obsahom (zhruba 30 %) cukru v nektári. Facélia kvitne dokonca aj pri nižších teplotách na jeseň (máj – október).
- **Ďatelina lúčna**, ktorá je zastúpená tromi druhmi: GLOBAL, APOLLO, GRASL. HUIA. Tiež medonosná rastlina s priaznivým vplyvom na pôdu. Z tráv je t.
- **kostrava trsnatá, červená, mätonoh trváci**. Tieto trávy majú priaznivý vplyv na tvorbu pôdnych mikroorganizmov a spolu s facéliou a ďatelinou obohacujú pôdny profil o dusík. Veľmi priaznivo ovplyvňujú aj štruktúru pôdy a znižujú zaburinenosť pôdy.

7. mimoriadne zasadnutie MsZ

František Mašlonka, viceprimátor

sa uskutočnilo 27.mája online, prostredníctvom videokonferencie.

Mestské zastupiteľstvo schválilo uznesením číslo:

327/2021- návrhovú komisiu v zložení: predseda – Ing. Tomáš Urmínský, člen - Ing. Viera Vienerová, člen - Ing. Milan Špánik

328/2021 – investičný zámer Mesta realizovať výstavbu 6 nájomných bytov bežného štandardu v stavbe „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“ na pozemku C – KN parc. č. 4440/2, 4441 v kat. území Nové Mesto nad Váhom, v súlade s právoplatným stavebným povolením č. A/2021/00572/Tr, vydaným obcou Moravské Lieskové.

- podľa projektovej dokumentácie vypracovanej Ing. Máriom Klopanom – autorizovaný stavebný inžinier – ERGAstav s.r.o. M. Mišíka 16/1, 971 01 Prievidza, na základe Zmluvy o dielo na zhotovenie stavby „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“

- spoločnosťou IZOTECH Group spol. s r.o., so sídlom Piešťanská 1185/25, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, IČO : 36 301 311

329/2021 - predloženie žiadosti o úver zo ŠFRB a dotáciu z MDaV SR v rámci nasledovných programov:

- Podpora zo Štátneho fondu rozvoja bývania – U 613 – výstavba nájomných bytov v stavbe „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“ na základe Zmluvy o dielo na zhotovenie stavby „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“

- Dotácia z Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky na obstaranie nájomných bytov výstavbou v stavbe „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“, na základe Zmluvy o dielo na zhotovenie stavby „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“

- Podpora zo Štátneho fondu rozvoja bývania – U 6113,6123 – obstaranie technickej vybavenosti pre obstarávané nájomné byty v stavbe „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“ na základe Zmluvy o dielo na zhotovenie stavby "Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom"

- Dotácia z Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky na obstaranie prislúchajúcej technickej vybavenosti v stavbe „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“, na základe Zmluvy o dielo na zhotovenie stavby „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“

330/2021 – spôsob financovania výstavby 6 nájomných bytov bežného štandardu v stavbe „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“, na základe Zmluvy o dielo na zhotovenie stavby „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“ od spoločnosti IZOTECH Group spol. s r.o. prostredníctvom :

- Úveru zo ŠFRB na výstavbu 6 nájomných bytov bežného štandardu vo výške 65 % z obstarávacej ceny nájomných bytov, t.j. vo výške 208.600,- Eur

- Dotácie z MDV SR na výstavbu 6 nájomných bytov bežného štandardu vo výške 35 % z obstarávacej ceny nájomných bytov, t.j. vo výške 112.300,- Eur

- Financovanie z vlastných zdrojov Mesta Nové Mesto nad Váhom vo výške 62,12 Eur

331/2021 – spôsob financovania technickej vybavenosti pre nájomné byty v stavbe „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné

byty, Nové Mesto nad Váhom“, na základe Zmluvy o dielo na zhotovenie stavby „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“ od spoločnosti IZOTECH Group spol. s r.o. prostredníctvom :

- Úveru zo ŠFRB na obstaranie technickej vybavenosti pre nájomné byty vo výške 6.960,- Eur

- Dotácie z MDV SR na obstaranie technickej vybavenosti vo výške 1.270,- Eur

- Financovanie z vlastných zdrojov Mesta Nové Mesto nad Váhom vo výške 2.556 - Eur

332/2021 – predloženie žiadosti o poskytnutie štátnej podpory (úveru) z prostriedkov ŠFRB na výstavbu 6 nájomných bytov bežného štandardu v stavbe „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“ vo výške 208.600,- Eur (65 % Obstarávacej ceny)

333/2021 – predloženie žiadosti o poskytnutie dotácie MDV SR na výstavbu 6 nájomných bytov bežného štandardu v stavbe „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“ vo výške 112.300,- Eur (35 % Obstarávacej ceny)

334/2021 – predloženie žiadosti o poskytnutie štátnej podpory (úveru) z prostriedkov ŠFRB na obstaranie technickej vybavenosti pre nájomné byty v stavbe „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“ vo výške 6.960,- Eur

335/2021 – predloženie žiadosti o poskytnutie dotácie MDV SR na obstaranie technickej vybavenosti pre nájomné byty v stavbe „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“ vo výške 1.270,- Eur

336/2021 – záväzok Mesta Nové Mesto nad Váhom v súvislosti s realizáciou financovania predmetu výstavby v zmysle Zákona č. 150/2013 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení zákona č. 276/2015 Z.z., a to najmä:

- Zachovať nájomný charakter bytov v stavbe „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“ po celú dobu životnosti 4

- Zriadiť záložné právo na nájomné byty obstarané v stavbe „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“ podľa zákona č. 150/2013 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení neskorších predpisov v prospech Štátneho fondu rozvoja bývania vrátane pozemku pod bytovým domom a prísluších pozemkov,

- Dodržiavať pri prenájme obecných nájomných bytov a uzatváraní nájomných zmlúv v stavbe „Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom“ ustanovenia § 22 zákona č. 443/ 2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov,

- Dodržať ostatné povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 150/2013 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania v znení zákona č. 276/2015 Z.z. v súvislosti s uzatvorením zmluvy o poskytnutí podpory,

- MsZ Mesta Nové Mesto nad Váhom súhlasí s podmienkami na poskytnutie úveru (podpory) zo ŠFRB ustanovenými zákonom 150/2013 Z.z. platnými v čase podania žiadosti

337/2021 – záväzok Mesta Nové Mesto nad Váhom v súvislosti s realizáciou financovania predmetu výstavby v zmysle zákona č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov, a to najmä :

- Dodržiavať pri prenájme bytov a uzatváraní nájomných zmlúv ustanovenia § 22 zákona č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov

- Dodržiavať nájomný charakter bytov po celú dobu životnosti
 - Zriaďiť záložné právo na nájomné byty podľa zákona č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov v prospech Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky
 - MsZ Mesta Nové Mesto nad Váhom súhlasí s podmienkami na poskytnutie dotácie ustanovenými zákonom č. 443/2010 Z.z. platnými v čase podania žiadosti
 - Dodržať ostatné povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v znení neskorších predpisov v súvislosti s uzatvorením zmluvy o poskytnutí dotácie
- 338/2021** – MsZ s c h v a l u j e vyčlenenie troch splátok úveru v rozpočte Mesta Nové Mesto nad Váhom v roku 2021 a zapracovanie splátok úveru zo ŠFRB do rozpočtu Mesta Nové Mesto nad Váhom počas trvania zmluvného vzťahu so ŠFRB a zabezpečiť splácanie poskytnutého úveru zo ŠFRB počas celej doby jeho splatnosti.
- 339/2021** – vyčlenenie vlastných finančných prostriedkov z rozpoč-

tu mesta na spolufinancovanie výstavby nájomných bytov vo výške 11.605,- Eur v roku 2021

340/2021 – vyčlenenie vlastných finančných prostriedkov na obstaranie súvisiacej technickej vybavenosti pre nájomné byty v stavbe „ Prestavba 2.NP a podkrovia objektu súp.č.23 na nájomné byty, Nové Mesto nad Váhom “ vo výške 2.556,- Eur v rozpočte mesta.

341/2021 – zabezpečenie záväzku záložným právom k tejto nehnuteľnosti v k.ú. Nové Mesto nad Váhom v prospech ŠFRB: Stavba súp.číslo 2288 na Ulici Trenčianskej číslo orientačné 46 – Útulok pre ľudí na pozemku parc.reg.C KN číslo2172/25 a pozemky :

- parcela registra C KN číslo 2172/25 zastavané plochy a nádvorie o výmere 213 m²
- parcela registra C KN číslo 2172/16 zastavané plochy a nádvorie o výmere 1512 m²

Nehnuteľnosti sú vedené na Okresnom úrade Nové Mesto nad Váhom, katastrálnom odbore na liste vlastníctva č. 3160 v katastrálnom území Nové Mesto nad Váhom.

Niko Dic - Výber z tvorby

Výstava bude v Galérii Petra Matejku otvorená pre verejnosť až do 15. augusta 2021.

Mikuláš Dic, ktorý v tomto roku 2021 (nar. 1931) oslavuje v dobrom zdraví krásne 90. výročie narodenia, je dušou maliar monumentalista. V jeho dlhoročnom umeleckom pôsobení na Slovensku, má dominantné zastúpenie nepochybne exteriérová i interiérová monumentálna tvorba pre architektúru. Inšpiráciou mu boli najmä skúsenosti nadobudnuté pri štúdiu v ateliéroch VŠVU v Bratislave u významných osobností slovenského maliarstva prvej polovice 20. storočia, na Slovensku profesorov Petra Matejku a Jána Želibského. Dicove diela najčastejšie realizované ako keramické mozaiky či štukové maľby, (ktoré veľakrát realizoval aj so svojou manželkou Jarmilou Dicovou Ondrejkovou), sú farebne dynamicky členené. Figurálne i tematické motívy sú dekoratívne štylizované a zjednodušené pre lepšiu čitateľnosť a zrozumiteľnosť pri pohľade z diaľky.

Niko Dic je maliarom, ktorého významnú časť tvorby predstavujú najmä historické výjavy z našich slovenských dejín v monumentálnom stvárnení. Medzi mnohými inými vytvoril aj 22 metrov dlhú a 4 metre vysokú maliarsku kompozíciu v Múzeu vo Svidníku zobrazujúcu boje na Dukle počas 2. svetovej vojny. Oslavuje ho aj dávna história, príchod Slovanov. V roku 2013 vytvoril pre rodinnú Galériu Dicovcov v Brunovciach viac ako 5 m dlhé a 2 m vysoké plátno, ktoré zobrazuje príchod solúnskych vierozvestov medzi Slovanov. Na diele pracoval 7 rokov a bol to jeho osobný vklad k 1150. výročiu príchodu Cyrila a Metoda na naše územie. Dielo, na ktorom pracoval 7 rokov je umiestnené v rodinnej galérii Dicovcov v Brunovciach neďaleko Nového Mesta nad Váhom, ktorej slávnostné otvorenie bolo naplánované práve na rok osláv tohto výročia.

Popri historických výjavoch z našich dejín vytvoril aj sériu portrétov významných slovenských dejateľov, ktorí podporovali rozvoj jazyka, kultúry i národného povedomia Slovákov (Ján Hollý, Ľudovít Štúr, Alexander Rudnay, Jozef Miloslav Hurban, Milan Rastislav Štefánik) a ďalších, pre Slovensko významných osobností. Tento jeho úprimný a dlhodobý záujem o našu históriu v dnešnom pretechnizovanom a zároveň odludštenom svete možno považovať za pozoruhodný a výnimočný.

Popri monumentálnych realizáciách sa autor venoval aj voľnej maliarskej tvorbe, ktorú charakterizujú tak figurálne témy, zátišia i reálne krajinárske motívy. Jeho krajiny majú zvláštne duchovné svetlo. Akoby si ho priniesol zo svojho rodného Východoslovenského kraja, z rodnej dediny Jarabiny pri Starej Lubovni a celoživotne si ho vo svojej myšli uchoval. Neskôr ho zakomponoval aj do krajinárskych motívov čerpajúcich z prírody Považia, ako autor hovorí „z krajiny svojej manželky Jarky“.

V kontraste reálnou monumentálnou i komornou tvorbou sa venuje aj nefiguratívnej abstraktnej maľbe, ktorá predstavuje akýsi zásadný protipól krajinárskemu, či historickému figuratívemu zobrazovaniu.

Ela Porubánová | Foto: rodinný archív

Portrét akad.maliara Nika Dica.

Ako sám autor hovorí, niekedy si potrebuje oddýchnuť od sústredenia sa pri malovaní reálnych krajín, portrétov či mnohofigurálnych kompozícií. V kontraste abstraktných maliieb pociťuje slobodu umelca, ktorý miesto seba nechá rozprávať farby, nechá ich rozlievať či zlievať sa. Fascinujú ho prírodné živly, ich neskrotná a divoká energia, nečakaná výbušná sila, ktorú človek nedokáže predvídať ani ovládať. Vytvára tak expresívne farebné štruktúry, ktoré uvoľňujú myseľ a otvárajú dušu.

Vznik našej domoviny

Aj v kombináciách náhodných jasných svetivých, často len základných farieb vytvorených autorovou špeciálnou emailovou technikou zatekaním či miešaním, vnímame tú charakteristickú svetivú atmosféru v jeho malbách.

Niko Dic žije svoj umelecký život, ktorý vypovedá o jeho maliarskej ceste, o jej mnohých paralelách, o bohatom, rozmanitom a až prekvapivo variabilnom svete, ktorý pôsobí mimoriadne optimisticky. Je to autor svet pozitívnych asociácií, ktoré hľadá tak v živote ako aj vo svojej umeleckej tvorbe.

Ela Porubánová

Mikuláš Dic sa narodil 1. 12. 1931 v Jarabine na Východnom Slovensku. V rokoch 1949 – 1953 študoval na Strednej škole umeleckého priemyslu na grafickom oddelení v Bratislave. V rokoch 1953 – 1959 študoval na Vysoké škole výtvarných umení v Bratislave u prof. Petra Matejku a Jána Želibského na oddelení figurálnej kompozície. V rokoch 1958 – 1959 študuje v Nemecku na Hochschule für Bildende Kunst in Drážďanoch. Po ukončení štúdia a získaní diplomu odchádza spolu s manželkou maliarkou Jarkou Dicovou Ondrejovou do Prešova, kde pôsobil na Pedagogickom inštitúte na Katedre výtvarnej výchovy. Od roku 1965 sa venuje voľnej tvorbe a monumentálnej tvorbe v architektúre. Monumentálnym exteriérovým a interiérovým realizáciám sa venoval až do konca 80. rokov. Vytvoril mnohé známe realizácie vo Svidníku, Bardejovských kúpeľoch, v Michalovciach i na Chemicko-technologickú fakultu SVŠT v Bratislave, kde sa s rodinou presťahoval v roku 1977. Od začiatku 90. rokov sa venoval voľnej tvorbe – portrétom, krajinárskej, figurálnej aj abstraktnej tvorbe. Od roku 1995 je členom Spolku výtvarníkov Slovenska a zúčastňuje sa na jeho výstavách doma aj v zahraničí. Zúčastňuje sa na všetkých výstavách „Návratistov“ v Novom Meste nad Váhom, kde aj samostatne vystavoval.

Deti oslávili svoj sviatok športom

Text a foto: Monika Šupatíková

Olympijský deň sa v Spojenej škole na Ul. J. Kollára 3 v Novom Meste nad Váhom stal tradíciou. V poradí už XIII. ročník olympiády sa uskutočnil 1. júna 2021. Deti tak oslavovali MDD a zároveň i športovali.

Fair play

Deti a mladí ľudia s mentálnym postihnutím, ktorí sa vzdelávajú v Spojenej škole (Špeciálnej základnej škole a Praktickej škole) sa na pár hodín stali olympionikmi. „Cieľom Olympijského dňa bolo zapojiť deti a mládež do pohybových aktivít, tradičných i netradičných športov, rozvíjať pohybové schopnosti a zručnosti detí s mentálnym postihnutím, rozvíjať telesnú zdatnosť a výkonnosť,“ uviedla zástupkyňa riaditeľky školy Eva Révayová. Olympijský deň bol športovým podujatím zameraným na fair play. Deti športovali a súťažili v duchu hesla: „Rýchlejšie, vyššie, silnejšie, čestne a v priateľstve.“ Rozvíjali si pohybové schopnosti, zručnosti, obratnosť, správnu koordináciu pohybov a charakterové vlastnosti.

Šport i zábava

Pod vedením pedagógov školy deti súťažili v individuálnych športových disciplínach.

„Nezabudli sme ani na netradičné športy, ktoré priniesli deťom veľa zábavy,“ povedala riaditeľka školy Lubica Havranová. Deti – olympionici behali, skákali, hádzali loptou i oštepom, zdolávali prekážkovú dráhu i riečne kamene, plávali v suchom bazéne plnom loptičiek, zahráli si minigolf, súťažili o najväčšiu bublinu vyfúknutú z bublifuku, snažili sa čo najdlhšie udržať loptu na veľkom farebnom, deravom padáku. „Najviac sa mi páčilo preskakovať veľké farebné kamene,“ prezradila ôsmačka Dorotka. Na záver sa všetci tešili odmenám i medailám. „Hlavný zmysel Olympijského dňa, ukázať deťom potrebu i krásu športu, inšpirovať ich pre šport i dať im možnosť byť jedinečnými a výnimočnými prostredníctvom športu, bol naplnený,“ dodala Eva Révayová.

Olympijský deň

Olympijský deň sa prvýkrát konal v roku 1948 na počesť výročia založenia novovekého olympijského hnutia. „Olympijský deň je oveľa viac než len športové podujatie. Je to deň, keď sa každý človek na svete môže stať aktívnym, môže sa dozvedieť o olympijských hodnotách a objaviť nové športy. Olympijský deň je oslavou olympizmu, životnej filozofie,

oslavujúcej a vyvážene spájajúcej telesnú zdatnosť, vôľu a ducha. Spája šport s kultúrou a výchovou,“ uvádza Slovenský olympijský a športový

výbor na webovej stránke (<https://www.olympic.sk/od>). Podľa prezidenta Medzinárodného olympijského výboru Thomasa Bacha, Olympijský deň umožňuje celému svetu zdieľať radosť zo športu, zapojiť sa do

športových aktivít a zjednotiť sa v duchu olympijských hodnôt. Je vynikajúcim prostriedkom na povzbudenie všetkých ľudí, aby viedli zdravý a aktívny život.

Jednému z novomestských domčekov pre chrobáčky sa tešia aj deti s hendikepom

Text a foto: Monika Šupatíková

Novomestské chrobáčky už majú svoje domčeky. Vďaka projektu Kataríny Chlebkovej a OZ NMnV – Nové Mesto nové Vízie je ich v Novom Meste nad Váhom 15. Jeden z nich sa nachádza aj v areáli Spojenej školy (Špeciálnej základnej školy a Praktickej školy) na Ul. J. Kollára.

Domčeky pre chrobáčky ako edukačný projekt

Spolu s domčkami pre chrobáčky boli v mestskom prostredí osadené aj edukačné tabule, ktoré poskytujú informácie o lienke sedembodkovej, motýloch, včele samotárskej či o samotnom domčeku pre chrobáčky. „Domčeky pre chrobáčky je EKO - edukačný projekt zameraný na čiastočné riešenie upadajúceho počtu prospešného hmyzu v mestskom prostredí,“ uviedla Katarína Chlebková. Jedná sa teda o edukačný projekt pre žiakov škôl, obyvateľov či návštevníkov mesta, zameraný na dôležitosť ochrany hmyzu.

Chrobáčky a ich domček deti pozorujú

Prostredníctvom domčka pre chrobáčky môžu aj deti s mentálnym postihnutím sledovať veľmi užitočné chrobáčky, ktoré v ňom nájdu úkryt a miesto k prezimovaniu. K domčeku prichádzajú takmer každý deň a ich zvedavým pohľadom neunikne žiadny chrobáček. „Do nášho domčka sa už nasťahovala prvá včielka,“ teší sa deviatačka Veronika. „Nový domček si bol pozrieť aj motýl,“ doplnila ôsmačka Dorotka. Vela škôl i miest hľadá spôsoby, ako deti vylákať do prírody a vymyslieť im zábavnú aktivitu. Práve pozorovanie domčekov pre hmyz je skvelou aktivitou. „Deti sa naučia tímovej práci, ktorá vytvára vzťahy medzi ľuďmi každého veku. Okrem sociálnej interakcie má aj edukačný charakter a deti sa takto učia starať o prírodu, aj o iných. Teší ma, že takúto príležitosť majú aj žiaci našej školy,“ povedala Lubica Havranová, riaditeľka Spojenej školy. „Budujme spoločne v deťoch lásku k prírode a pozitívny vzťah k ochrane životného prostredia,“ uviedla ďalej Katarína Chlebková.

Hmyz ako dôležitá súčasť záhrady

Hmyz je dôležitou súčasťou každej záhrady. Hmyz poskytuje ekosystému veľa výhod prostredníctvom opelenia, výživného cyklu a tiež ako zdroj potravy pre vtáky. Domčeky pre hmyz sú považované za čiastočné riešenie upadajúceho počtu prospešného hmyzu v mestskom prostredí v dôsledku straty biotopov a znečistenia. Prospešný hmyz pomáha zbaviť sa škodcov, ktoré napádajú rastliny a pomáha udržať v záhrade rovnováhu. Zároveň opeluje kvety, okrasné, i tie, z ktorých vyrastú zeleninové či ovocné plody. Ak im vytvoríme bezpečné miesto, je to akoby sme pozvali do záhrady pomocníkov, ktorí svojou neviditeľnou prácou prispievajú k jej rasti. Kvety opelujú nielen včely, ale aj motýle či lienky. Patria k najatraktívnejšiemu hmyzu a živočíchom vôbec. Tento hmyz, napríklad osamelé včely, nežijú v kolóniách (i keď niektoré včely tvoria spoločenstvá) a preto musia pred zimou nájsť suchý a teplý úkryt. A ten im môžeme vytvoriť práve domčkami pre chrobáčky.

Slávny Rokfort v Novom Meste nad Váhom

Lenka Fraňová | Foto: archív školy

Čarovný Deň detí. Presne taký pripravila naša škola pre svojich veľkých i malých žiakov. Základná škola Tematínska sa 1. júna zmenila na Rokfortskú školu, ktorú navštevoval aj slávny čarodejník Harry Potter. Žiaci dostali pozvánky na jednodňovú školu čarodejnícku a doslova odpočítavali dni do 1. júna.

V deň D, šteklení lúčmi slnka, ktoré sľubovalo presne také počasie, aké bolo potrebné na dokonalý deň plný zážitkov, sa všetci nedečkavo stretli pred školou. Špicaté učiteľské klobúky vytrčali z davu a plášte sa len tak vlnili. So záškodníckymi mapami sa potom každá trieda vydala po stopách netradičných úloh. Či už to bola skúška pozornosti, dopĺňanie správnych slov do listu Albusa Dumbledora, či liečenie raneného spolužiaka, za každou úlohou sa viac alebo menej skrýval rozvoj čitateľských zručností. Samozrejme ani pohyb, ktorého sme si tento rok užili ako šafranu nemohol chýbať. Ale prečo práve téma z Rokfortu, na to sme sa opýtali kúzelnjej profesorky McKurjakovej.

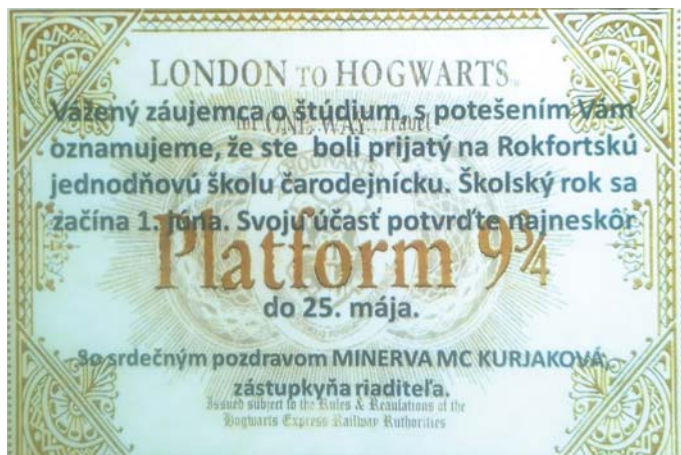
„Myslíme si, že Harry Potter je pre deti atraktívna literárna postava. Príbeh chlapca, ktorý so svojimi kamarátmi zdoláva mnohé prekážky priťahuje mladých ľudí ku knihe po celom svete. Tak prečo nebyť svetový? Rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov je momentálne veľmi skloňovanou témou. Dá sa však rozvíjať aj mimo školských lavíc,“ s úsmevom prezradila pani zástupkyňa.

V útrobach školy, ale aj v školskej záhrade boli pripravené stanoviská a úlohy, ktoré žiaci mohli zvládnuť len ak majú prečítané príbehy kúzelnického chlapca. Tí, ktorí si mysleli, že postačí pozrieť sériu filmov si nepomohli, lebo film ako to už obvykle býva nedokáže obsiahnuť to čo kniha. Starší Rokfortskí žiaci boli navyše pri udeľovaní galeonov (rokfortská mena) za dobre zvládnuté aktivity neúprosni, zadarmo veru nič nedali.

A samozrejme nesmel chýbať slávny metlobalový turnaj. Pod dohľadom prísneho očka dobrosrdečnej, ale spravodlivej profesorky Gabiky Rolandy Hoochovej sa udial na pôde školy historický prvý turnaj v metbale, na ktorom sa zúčastnili tímy zo všetkých tried a s vypätím všetkých síl usilovali o víťazný pohár. Víťaz trofeje môže byť len jeden a veľká gratulácia patrí 4.B za prvý stupeň a z tried druhého stupňa sa najlepšie umiestnila trieda 8.A.

Na poludnie, keď už mali všetky družstvá dostatok galeonov, aby si za to v magickom stánku mohli kúpiť dobroty, keď už všetky čarovné aktivity zatiahli svoje opony a mrčať zostala len Umrnčaná Myrta, pokúsili sme šťastie v tombole. Tí čo vyhrali, boli potešení a tí, ktorí nie, boli tiež spokojní. Unavení od nádherných zážitkov a takmer letného počasia sme si odnášali výborný pocit. Po mnohých mesiacoch uzavretia, ktorý pošramotil najviac socializáciu všetkých nás, bol tento Deň detí na ZŠ Tematínska odmenou pre deti i dospelých. Veríme, že bola vstupnou bránou do života, ktorý bude opäť plný podujatí, pri ktorých sa naša nastupujúca generácia bude vzdelávať s radosťou. Pretože JA ZŠ Tematínska.

Čarovný Deň detí. Presne taký pripravila naša škola pre svojich veľ-

kých i malých žiakov. Základná škola Tematínska sa 1. júna zmenila na Rokfortskú školu, ktorú navštevoval aj slávny čarodejník Harry Potter. Žiaci dostali pozvánky na jednodňovú školu čarodejnícku a doslova odpočítavali dni do 1. júna.

V deň D, šteklení lúčmi slnka, ktoré sľubovalo presne také počasie, aké bolo potrebné na dokonalý deň plný zážitkov, sa všetci nedečkavo stretli pred školou. Špicaté učiteľské klobúky vytrčali z davu a plášte sa len tak vlnili. So záškodníckymi mapami sa potom každá trieda vydala po stopách netradičných úloh. Či už to bola skúška pozornosti, dopĺňanie správnych slov do listu Albusa Dumbledora, či liečenie raneného spolužiaka, za každou úlohou sa viac alebo menej skrýval rozvoj čitateľských zručností. Samozrejme ani pohyb, ktorého sme si tento rok

užili ako šafranu nemohol chýbať. Ale prečo práve téma z Rokfortu, na to sme sa opýtali kúzelnjej profesorky McKurjakovej.

„Myslíme si, že Harry Potter je pre deti atraktívna literárna postava. Príbeh chlapca, ktorý so svojimi kamarátmi zdoláva mnohé prekážky priťahuje mladých ľudí ku knihe po celom svete. Tak prečo nebyť svetový? Rozvoj čitateľskej gramotnosti žiakov je momentálne veľmi skloňovanou témou. Dá sa však rozvíjať aj mimo školských lavíc,“ s úsmevom prezradila pani zástupkyňa.

V útrobach školy, ale aj v školskej záhrade boli pripravené stanoviská a úlohy, ktoré žiaci mohli zvládnuť len ak majú prečítané príbehy kúzelnického chlapca. Ti, ktorí si mysleli, že postačí pozrieť sériu filmov si nepomohli, lebo film ako to už obvykle býva nedokáže obsiahnuť to čo kniha. Starší Rokfortskí žiaci boli navyše pri udeľovaní galeonov (rookfortská mena) za dobre zvládnuté aktivity neúprosní, zadarmo veru nič nedali.

A samozrejme nesmel chýbať slávny metlobalový turnaj. Pod dohľadom prísneho oka dobrosrdečnej, ale spravodlivej profesorky Gabiky Rolandy Hoochovej sa udial na pôde školy historický prvý turnaj v metlobale, na ktorom sa zúčastnili tímy zo všetkých tried a s vypätím všetkých síl usilovali o víťazný pohár. Víťaz trofeje môže byť len jeden a veľká gratulácia patrí 4.B za prvý stupeň a z tried druhého stupňa sa najlepšie umiestnila trieda 8.A.

Na poludnie, keď už mali všetky družstvá dostatok galeonov, aby si za to v magickom stánku mohli kúpiť dobroty, keď už všetky čarovné aktivity zatiahli svoje opony a mrčať zostala len Umrnčaná Myrta, pokúsili sme šťastie v tombole. Tí čo vyhrali, boli potešení a tí, ktorí nie, boli tiež spokojní. Unavení od nádherných zážitkov a takmer letného počasia sme si odnášali výborný pocit. Po mnohých mesiacoch uzavretia, ktorý pošramotil najviac socializáciu všetkých nás, bol tento Deň detí na ZŠ Tematínska odmenou pre deti i dospelých. Veríme, že bola vstupnou bránou do života, ktorý bude opäť plný podujatí, pri ktorých sa naša nastupujúca generácia bude vzdelávať s radosťou. Pretože JA ♥ ZŠ Tematínska.

Zažltnutý list

Milan Hurtík

Zažltnutá farba pomaly sa rozpadajúceho zjemnelého papiera, na ktorom ako prach času je usadených celých osemdesiat rokov. Jasné, i keď trochu kostrbaté vety sú však stále čitateľné a presvedčivo hovoria o blízkom vzťahu dvoch kamarátov.

Milý Karol

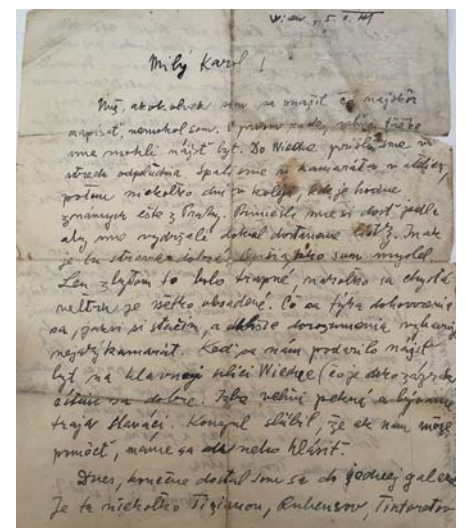
Takto začína Peter Matejka list zaslaný svojmu priateľovi Karolovi Osvaldovi do rodného Nového Mesta nad Váhom. Zažltnutý písomný artefakt zachytávajúci dojmy nášho významného rodáka z prvých dní študijného pobytu vo Viedni má dátum 5. 2. 1941. Každý riadok oslovením a dôvernosťou potvrdzuje vzájomné priateľstvo. Peter má 27 a Karol 26 rokov.

- Vieš, akokoľvek som sa snažil čo najskôr napísať, nemohol som. V prvom rade, veľmi ťažko sme mohli nájsť byt. Do Viedne prišli sme v stredu odpolednia. Spali sme u kamaráta v ateliéri, potom niekoľko dní v Kolaji, kde je hodne známych ešte z Prahy. Priniesli sme si dosť jedla, aby sme vydržali, dokiaľ dostaneme listky. Inak je tu strava dobrá, lepšia, ako som si myslel. Len s bytom to bolo trápne, nakoľko sa chystá veľtrh, je všetko obsadené. Čo sa týka dohovorenia sa, jaksi si stačím, a dlhšie dorozumenia vybavuje nejaký kamarát. Keď sa nám podarilo nájsť byt na hlavnej ulici Viedne (čo je ako zázrak), cítim sa dobre. Izba je veľmi pekná, bývame tu traja Slováci. Konzul sľúbil, že

ak nám môže pomôcť, máme sa u neho hlásiť.

Na zachovanej spoločnej fotografii, ktorá je pravdepodobne ešte o niečo staršia ako list, stoja na niektorej z novomestských ulíc a na okamih sa im zastavil čas. Na zadnej strane nie je uvedený mesiac ani rok, ako bývalo zvykom na papierových fotografiách upresniť daný okamih. Môžeme len dedukovať.

Obýčajný letný deň, snáď poludnie. Slnko je vysoko, osvietení slnečnými lúčmi vrhajú dlhé tieň na kamennom chodníku. Budova za nimi, biele vysoké múry a atypické podlhovasté okno s náznakom tenkého mrežovania. Tak kdeže to asi mohli stáť? Ruky vo vreckách, stoja uvoľnene, akoby sa v tej chvíli nemali ani kam veľmi ponáhľať. Ich čas bol isto pomalší ako ten náš dnešný. Nepozerajú sa do mobilov, neštrngajú kľúčmi od auta, netelefonujú opreky. Ešte netušia, čo za vymoženosti raz prinesie pokrok.

Ich priateľstvo pretrváva od chlapčenských rokov, ako s odstupom času Karol uviedol pre filmový dokument Slovenskej TV o dnes už uznávanom výtvarníkovi. S Petrom sa spriatelili, keď ešte nikto netušil, kam to nenápadný chlapec z malého mesta v živote dotiahne. Pokoj a vyrovnanosť Petrovej povahy zachytený na obrázku bol umeleckej povahy podľa Karolovho rozprávania vlastný už od detských rokov.

Napriek tomu, že Karol, ktorý sa vyučil za typografa, nemal taký výnimočný talent ako Peter, z ďalších riadkov listu vyplýva, že popri kamarátstve ich spájaj aj spoločný záujem o výtvarné umenie.

- Dnes konečne dostal som sa do jednej galérie. Je tu niekoľko Tizianov, Rubensov, Tintoretov. Bohužiaľ, Rembrandt, Rafael atď. nie sú vystavení. Našiel som tu však i tak hodne

pre seba. Upevnil som si svoje názory na určité výtvarné problémy, a to je dôležité. Z toho mám najväčšiu radosť.

Na vojnové Vianoce 1940 daroval Peter svojmu priateľovi zbierku slovenských básnikov s venovaním a malú, ceruzou kreslenú skicu. „Svojmu dobrému priateľovi Karolovi vďačne venuje Peter.“ V pravom dolnom rohu je datovanie Vianoce 1940 Nové Mesto n. V. Malý dobový obrázok podľa všetkého zachytáva scenériu starej mestskej časti Pod valami, ako sa jej vtedy hovorilo. Štvorec papiera, na ňom ťahy ceruzy, čiary, odtiene a svetlo. Na ulicu tej doby i domy nad ňou divám sa v tej chvíli inak. Miesta existujú nielen v priestore, ale i v čase.

Písmenká zľahka ukladané umeleckou rukou na papieri pokračujú.

- Tiež budem niečo kopírovať v galérii, bude to nejaký dámsky portrét a iné. Zajtra bude týždeň, čo som tu. Budem každý deň navštevovať rôzne galérie a potom si vyberiem niektoré diela pre svoje štúdium. Dnes som začal. Nebyť vo Viedni cudzieho jazyka, nezbadal by som, že som tu cudzincom. Ukázalo sa niekoľko jarných dní. Teším sa na výsledok všetkého toho tu, aby som mohol ďalej ísť svojou cestou. Pri pilnom každodennom štúdiu a práci budem sa môcť o niekoľko týždňov vrátiť k nám. A na to sa, konečne, najviac teším. Pošli mi tie adresy, a presné. Pozdravujem Tvojho fotra.

Zdraví Ťa Peter.

Po pravom bočnom okraji listu s trochou voľného miesta je ešte dopísané ceruzkou:

- Krajčirovi Kukučkovi ma omluv. Povedz mu, že som musel odísť hneď, a ten obrázok mu môžem spraviť, keď prídem.

Pomaly rozpadávajúci sa list, ako zastavený okamih v letiacom čase.

Človek, umelec a jedno dávne priateľstvo.

DECORE

EXKLUZÍVNY ŠTÝL V GASTRONÓMII

DECORE, najväčšia predajňa na viac ako 400 m² v Novom Meste nad Váhom na Odborárskej ulici 3 (bývalé tlačiarne Tising) s ponukou servítkov, sviečok, dekorácii, aranžmánov, jednorazového riadu. Svadobná výzdoba - predaj - prenájom.

kontakt: 0905 962 718

Keď sa bosorky upaľovali

Jozef Karlík

(pokračovanie z predchádzajúceho čísla)

Keď sa osoba podozrivá z bosoráctva ocitla pred súdom, jej osud bol už v podstate spečatený. Hneď na začiatku vyšetrovania bola vystavená palbe otázok, ktoré mali nešťastnícu, alebo nešťastníka usvedčiť predovšetkým zo styku s diablom. Podľa príručky, ktorou sa riadili sudcovia od 17. storočia, boli takéto alebo podobné otázky: Akým spôsobom k tebe chodil zlý duch? Akú ti dal moc? Kde ste sa schádzali? Kde ti urobil znamenie na telo? Mazala si sa čarovnou masťou? Lietala si na schôdzky?

Vzhľadom na charakter týchto otázok, väčšina podozrivých neodpovedala tak, ako by si to vyšetrovatelia predstavovali. Ale to ešte nič neznamenalo. Keď priznanie nešlo po dobrotky, išlo po zlotky. Zapieranie bosoráctva nebolo pre sudcov žiadnym dôkazom o nevine obvineného. V Uhorsku sa síce nevymáhala priznanie obžalovaného až takým drastickým spôsobom ako v niektorých iných európskych krajinách, ale o doznanie mučením nebola ani u nás núdza. Zaužívaným spôsobom ako usvedčiť podozrivú osobu z bosoráctva boli skúšky ohňom, žeravým železom, vážením a skúška vodou. V Uhorsku sa najviac praktizovala posledná spomenutá skúška. Spočívala v názore, že voda posvätená Kristovým krstom v Jordáne nepojme do seba čarodejníckeho zločinca. K tomuto druhu skúšky sa používala studená, ale i horúca voda. Do horúcej vody musela skúšaná bosorka ponoriť ruku a vybrať z nej určitý predmet. Stupeň popálenia ukazoval na mieru viny. Rovnako nezmyselná bola aj skúška studenou vodou. Nešťastnícu priviazanú na povraze mohli ďalším vyšetrovaním alebo rozsudkom smrti zachrániť len to, že po hodení do vody sa celá ponorila. Hoci takto dokázala svoju nevinu, ešte nemusela zo skúšky vyviaznuť živá, pretože pri nešikovnom vyťahovaní z vody sa mohla utopiť. Keď však zostala na hladine, bol to jasný dôkaz bosoráctva a po mučení ju upálili.

V Trenčíne v rokoch 1665 – 1666 podrobili skúške vodou až tri ženy. Z nich bola nepochybné najvýznamnejšou Katarína Lastovičová, manželka Mikuláša Hudeka, ktorá bola obvinená z bosoráctva a travičstva. Skúška vodou pre ňu nedopadla dobre, a tak ju potom ešte mučili a napokon upálili. Pravdepodobne tak dopadli aj ďalšie dve spomínané ženy.

Na povere o malej váhe stríg, ktorá im vraj umožňovala lietanie, bola založená aj skúška vážením. Najskôr sa odhadla telesná váha podľa vzhľadu obžalovanej, alebo podľa váhy bezúhonnej ženy podobného vzrastu. Podľa veľkosti rozdielu medzi odhadom a skutočnou váhou sa usudzovalo o vine či nevine.

Osoby obvinené z bosoráctva sa vyskytovali všade a určite aj v Novom Meste nad Váhom a v jeho okolí. Z článku Mgr. Dany Bažgoňovej Beckovské bosorky, čarodejnice, strigy; Beckovské noviny č. 2, roč. 2021, vieme o viacerých prípadoch z neďalekého Beckova. Aj v Mnešiciach, dnes súčasť Nového Mesta, sa

našla bosorka. Magdaléna Badáčová v roku 1716 pri mučení v Trenčíne odrecitovala veršik, ktorým mienila uškodiť manželke svojho milenca, šľachtica Juraja Majthényho. Nešťastné dievča popraviť.

V májom čísle NS sme spomenuli prípad grófký Žofie Esterházyovej, ktorú súdili v Novom Meste nad Váhom z obvinenia zo stykov s bosorkami. Predovšetkým vďaka jej privilegovanému stavu ju neodsúdili - nemučili a teda ani neupálili. Iste známejšia a významnejšia šľachtičná ako Žofia Esterházyová bola grófkou Alžbeta Báthoryová. Poznáme ju síce ako Čachtickú pani, ale majetky mala aj na Beckovskom panstve a teda aj v Novom Meste nad Váhom. Vieme veľmi dobre, prečo sa stala známou takmer po celom svete a prečo ju nazývame krvavou grófkou. Z vyšetrovacích spisov z Báthoryčkinho prípadu a z listu čachtického farára Jána Ponického je však zrejmé, že mohla byť pokojne obvinená aj z bosoráctva. Čarodejnícke praktiky začala intenzívne využívať hlavne vtedy, keď sa dozvedela, že jej výčiny spojené s vraždami dievčat a žien nezostali utajené a tým, ktorí ju chceli z násilností usvedčiť, chcela najskôr uškodiť ona a to pomocou čarov a zaklínadiel. S tým jej mala pomôcť čarodejníca, ktorú poznáme z vyšetrovacích spisov pod prezývku Myjavská majernička. Táto čarodejníca vypracovala pre Báthoryčku zaklínajúcu formulku, ktorú však grófká stratila a požiadala svojho sluhu, aby od majerničky priniesol zaklínadlo nové. Keď sa však sluha s textom od myjavskej bosorky vrátil, Báthoryčka už bola zatknutá a uväznená na Čachtickom hrade. Zaklínadlo sa však vďaka Ponickému zachovalo. Ponúkame z neho krátky úryvok: „...zvolaj tých deväťdesiat mačiek a pošli ich, nech vydriapu srdce kráľovi Matejovi aj srdce môjho palatína (palatín Juraj Thurzo) aj srdce toho ryšavého Mederiho a srdce Mojžiša Cirákyho tiež, aby neublížili Alžbete Báthoryovej i svätá trojica vykonaj tieto činy.“ Dnes je už ťažko uveriť, že takýmto táraninám vtedy ľudia verili a boli za ne upaľovaní. Z vyšetrovacích spisov sa dozvedáme, že majernička aktívne pomáhala Báthoryčke aj pri iných čaroch, ktoré boli namierené proti tým istým adresátom ako spomínané zaklínadlo. Juraj Thurzo v prípade majerničky nezaváhal ani chvíľku, dal ju lapiť a priviesť do Bytče, kde ju 24. januára 1611 upálili.

Podzrivá z bosoráctva počas skúšky studenou vodou.

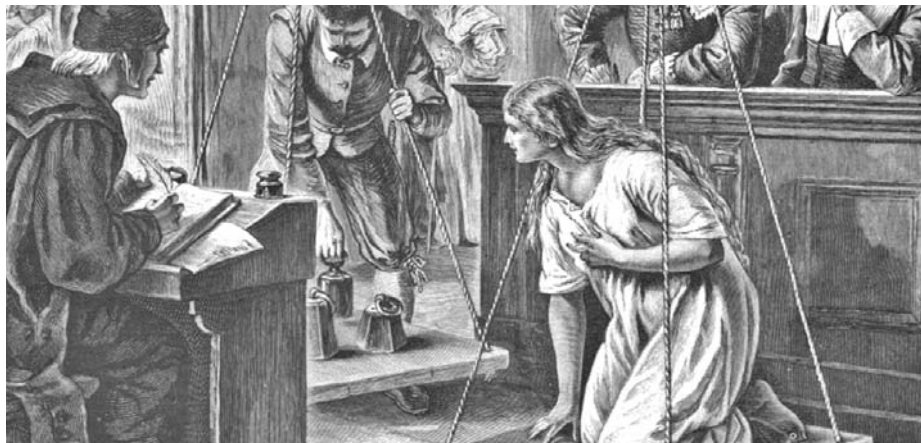
Nezmyselné procesy z bosoráctva, ktoré sa obyčajne končili hroznou smrťou obžalovaných, najčastejšie upálením, pokračovali aj v prvej polovici 18. stor. Existencia bosoriek sa brala s takou samozrejmosťou, akoby mala zostať trvalou súčasťou uhorského práva. V 2. polovici 18. stor. sa však na myslení ľudí začalo čosi zásadné meniť. Život v krajine ovplyvňovalo filozofické a kultúrne hnutie, ktoré nadviazalo na humanistické tradície. Poznáme ho pod názvom osvietenectvo. Účinným prostriedkom ako uplatniť osvietené myslenie v živote obyvateľstva bol osvietený absolutizmus. V ňom sa panovník rôznymi reformami snažil ekonomicky i kultúrne pozdvihnúť krajinu na úroveň vyspelých štátov.

Alžbeta Báthoryová, sa vyznala aj v praktikách čarodejníctva. Detail zo skice k obrazu Istvána Csóka z r. 1893. Maďarská národná galéria v Budapešti. Internetový zdroj: <https://www.tumblr.com/tagged/istvan-csok?sort=top>

Z histórie vieme, že v Uhorsku boli takýmto panovníkmi Mária Terézia a jej syn Jozef II. Mária Terézia počas celej doby svojho vládnutia (1740 -1780) rázne vystupovala proti nevedomosti, predsudkom a dogmatickému spôsobu myslenia. Bolo len otázkou času, kedy si všimne abnormalitu a nezmyselnosť bosoráckych procesov. Patentom z 1. marca 1755 ostro vystúpila proti duchovenstvu s výčitkou, že utvrdzuje v prostom ľuď čarodejnícke povery, namiesto toho, aby ich potláčalo. Proti revíziám bosoráckych procesov, ktoré nariadila panovníčka v roku 1756, protestovalo niekoľko uhorských stolíc, medzi nimi aj Trenčianska stolica. Panovníčku to neodradilo a na tento protest reagovala ďalším patentom z roku 1758, v ktorom uložila, aby všetky osoby obvinené z bosoráctva boli na jej trovy dopravené do Viedne a ona sa osobne podujala „napraviť hrubú nevedomosť ľudu“. V tomto patente Mária Terézia vyriekla aj pamätne slová: „Kráľovstvo čarodejníc je tam, kde je nevedomosť kráľom“. Výsledky snaženia Márie Terézie zamedziť nezmyselnému súdneniu a upalovaniu čarodejníc pocítila na vlastnej koži Dorota Kuhajdeková z Čachtíc. Bola vlastne poslednou bosorkou v Nitrianskej župe. Odsúdenie sa pre ňu neskončilo tragicky, pretože prípad doriešila sama Mária Terézia v roku 1768, ktorá jej namiesto tvrdého trestu nariadila pol roka vo väznici študovať náboženstvo. Po stáročia trvajúce prenasledovanie čarodejníc definitívne zaniklo až za vlády Jozefa II. vydaním trestného kódexu v roku 1787, podľa ktorého sa čarodejníctvo prestalo pokladať za hrdelný zločin.

Bosorky sa síce po týchto nariadeniach osvietenských panovníkov prestali trestať a upalovať, ale to neznamená, že v myšliach ľudí prestali existovať. Veľa ľudí, hlavne na vidieku, aj naďalej verilo, že niektoré osoby mali schopnosť spôsobovať dlhodobé lejaky, blesky, krupobitie, neplodnosť a niesli zod-

Mladá žena pri skúške vážením.

Takýmto spôsobom čarovala a zaklínala aj Myjavská majernička.

povednosť za šírenie nákazlivých chorôb. Do pomerne nedávnej doby brali vážne aj ochranu proti bosorkám používaním magických rastlín, ochrannými znakmi či predmetmi (kríž, cesnak, mak, vrbové, šípkové či hlohové prúty, ostré železné predmety). Hoci sa na de-

dine mohlo o niektorých dievčatách a ženách všeličo pošuškať a zo všeličoho ich upodrievať, podstatné je, že neskončili po neľudskom utrpení na hranici, ako mnohé ženy v minulosti, a to len preto, že sa v niečom líšili od ostatných.

Knižnica s podporou FPU

Marta Stuparičová, vedúca knižnice

Mestská knižnica L. V. Riznera získala prostredníctvom grantu Akvizícia knižníc z Fondu na podporu umenia finančné prostriedky na nákup literatúry a periodík v celkovej sume 3500.- €. Knižničný fond našej

knižnice sa vďaka tejto sume rozrástol o viac ako 320 titulov z náučnej, krásnej aj detskej literatúry. Veríme, že si naši čitatelia nájdu práve ten svoj a pri čítaní knihy, či časopisu strávia pekné, nielen letné chvíle.

DIVADIELKO GALÉRIA

Ponúkame Vám stať sa členmi nášho divadelného súboru, ktorý sa venuje bábkovému divadlu, činohre aj poetickej scéne. V podaní kreatívneho a veselého kolektívu ožívajú na divadelných doskách príbehy, pomocou ktorých sa na krídlach fantázie dostanete takmer všade. Vek nie je dôležitý, dôležité je nadšenie a chuť tvoriť. V prípade záujmu Vás radi privítame na pôde MsKS v Divadielku Galéria. V prípade záujmu kontaktujte Ivana Radošínskeho – tel. č.: +421 903 108 941

MALÝ KOMORNÝ ORCHESTER

Ponúkame Vám stať sa členom Malého komorného orchestra (husle, viola, violončelo, kontrabas). Okrem príjemne stráveného času so šikovnými ľuďmi sa naučíte vnímať hudbu v širšom zmysle slova a budete mať šancu zistiť, že aj „stará hudba“ bola kedysi hit. V prípade záujmu kontaktujte Petra Pristaša – tel. č.: +421 910 299 622

piatok 2., sobota 3. a nedeľa 4. o 20:00 h FORUM FILM
ROZHNEVANÝ MUŽ (Wrath Of Man)
Jason Statham sa v utajení zamestná v bezpečnostnej službe prevádzajúcej obrovské sumy peňazí, aby odhalil, chýlil a kruto potrestal ľudí, ktorí mu chladnokrvne zabili syna.
USA, akčný, thriller, 119 min., české titulky, MP 15+, vstupné: 5 €; študenti a seniori 4 €

sobota 3. a nedeľa 4. o 16:00 h CONTINENTAL FILM
POLY
Desaťročná Cécile zistí, že v cirkuse, ktorý sa usadil neďaleko, týrajú ponika Poly. Rozhodne sa zveria zachrániť a naplánuje útek...

FRA, animovaný, rodinný, 110 min., slovenský dabing, MP, vstupné: 5 €; deti, študenti a seniori 4 €

sobota 3. a nedeľa 4. o 18:00 h CINEMART
NIKTÓ (Nobody)
To, že je niekto nenápadný neznamená, že nie je nebezpečný. Zvlášť keď ohrozí jeho rodinu a on si "spomene" na špeciálny tréning, ktorý kedysi absolvoval.
USA, GBR, akčný, 92 min., slovenské titulky, MP 15+, vstupné: 5 €; študenti a seniori 4 €

sobota 3. o 22:00 h FORUM FILM
SAW – ŠPIRÁLA POKRAČUJE
(SPIRAL: From the Book of Saw)
Sebavedomý detektív Ezekiel a jeho partner – dostanú na stôl nový prípad. Pod vedením ostrieľaného policajného veterána (Samuel L. Jackson) vyšetrujú sériu vražd, ktoré začínajú až bolestne pripomínať nedávne hrôzostrašné udalosti v meste.
USA, horor, thriller, 93 min., slovenské titulky, MP 15+, vstupné: 5 €; študenti a seniori 4 €

6. – 10. JÚLA OD 21:30 h. NÁMESTIE SLOBODY
BAŽANT KINEMATOGRAF 2021

piatok 9., sobota 10. a nedeľa 11. o 20:00 h CINEMART
BLACK WIDOW
Natasha Romanoff sa musí vysporiadať so svojou temnou históriou špióna, ako aj so zničenými a rozbitými vzťahmi, z minulosti dávno predtým, ako sa stala Avengerom.
USA, akčný, 133 min., slovenské titulky, MP 12+, vstupné: 5 €; študenti a seniori 4 €

sobota 10. a nedeľa 11. o 16:00 h FORUM FILM
MALÝ YETI 2 (Bigfoot Family)
Z Adamovho otca je mediálna hviezda no situácia sa komplikuje a on sa opäť musí vydať na dobrodružnú cestu, aby ho zachránil.
BEL, FRA, animovaný, 89 min., slovenský dabing, MP, vstupné: 5 €; deti, študenti a seniori 4 €

sobota 10. a nedeľa 11. o 18:00 h MAGICBOX
SKRÁŤ TO ZLATO (Long Short Story)
Ako by ste žili svoj život, keby každý váš rok trval len niekoľko minút? Teddymu prešiel rok, ktorý si nepamätá, že by prežil...
USA, komédia, romantický, 90 min., české titulky, MP 12+, vstupné: 5 €; študenti a seniori 4 €

sobota 10. o 22:30 h CINEMART
ČISTÁ NAVZDY (The Forever Purge)
Raz ročne sa na dvanásť hodín krajina zmení na ľudské jatky, v ktorej sú všetky zločiny legálne no niekto sa rozhodne, že si čas na besnenie trochu predĺži.
USA, horor, thriller, 103 min., slov. titulky, MP 15+, vstupné: 5 €; študenti a seniori 4 €

streda 14. o 20:00 h FILMTOPIA
SLUŽOBNÍCI
Študenti kňazského seminára sa v čase totality musia rozhodnúť, či podľahnú pokušeniu a zvolia si ľahšiu cestu kolaborácie, alebo cestu svedomia a dostanú sa tak pod drobnohľad cirkevného odboru Štátnej bezpečnosti.
CZE, SVK, dráma, 80 min., originálna verzia, MP 15+, vstupné: 5 €; FK 4 €

piatok 16., sobota 17. a nedeľa 18. o 20:00 h BONTON FILM
ZABIJAKOV OSOBNÝ STRÁŽCA
Osobný strážca Michael a najomný vrah Darius sa proti svojej vôli opäť stretávajú a musia zachrániť svet pred jedným pomstychtivým maniakom.
USA, akčný, komédia, 117 min., české titulky, MP 15+, vstupné: 5 €; študenti a seniori 4 €

sobota 17. a nedeľa 18. o 16:00 h CINEMART
DIVOKÝ SPIRIT
Výpravné dobrodružstvo o tvrdohlavej a divokej dievčine, ktorá tak dlho hľadá spríaznenú dušu, až ju nájde v neskrutnom mustangovi...
USA, animovaný, 89 min., slovenský dabing, MP 7+, vstupné: 5 €; deti, študenti a seniori 4 €

sobota 17. a nedeľa 18. o 18:00 h CONTINENTAL FILM
SPACE JAM 2
(Space Jam Nová Legenda)
LeBron James, svetoznáma basketbalová legenda, musí vybojovať prepustenie svojho syna z digitálneho sveta v basketbalovom zápase. S tímom Looney Tunes, to však nebude mať vôbec jednoduché...
USA, animovaný, 115 min., slovenský dabing, MP 7+, vstupné: 5 €; deti, študenti a seniori 4 €

sobota 17. o 22:00 h ITA FILM
ESCAPE ROOM 2
Nič netušiacia skupina šiestich ľudí sa ocitne uzamknutá v ďalšej sérii unikových miestností...
USA, horor, thriller, 103 min., slov. titulky, MP 15+, vstupné: 5 €; študenti a seniori 4 €

21. – 23. JÚLA OD 21:15 h.
LETNÉ KINO POVAŽAN NA NÁMESTÍ SLOBODY

sobota 24. a nedeľa 25. o 16:00 h CINEMART
KRÚDOVCI: NOVÝ VEK (The Croods: A New Age)
Tejto rodine na každom kroku hrozí zožratie od hladných potvor a navyše strelili dinu, ktorá je lepšia ako tá ich...
USA, animovaný, 95 min., slovenský dabing, MP 7+, vstupné: 5 €; deti, študenti a seniori 4 €

sobota 24. a nedeľa 25. o 18:00 h CINEMART
G.I. JOE: SNAKE EYES
G. I. Joe je vojenská jednotka, ktorá rieši špeciálne úlohy, a Snake Eyes je jej najzáhadnejším členom...
USA, akčný, 110 min., slovenské titulky, MP 12+, vstupné: 5 €; študenti a seniori 4 €

sobota 24. a nedeľa 25. o 20:00 h CONTINENTAL FILM
GUMP - Pes, ktorý naučil ľudí žiť
Rodinný film videným očami túlavého psa Gumpa. O tom, ako nás vidia zvieratá a ako je ten náš svet pre ne dôležitý.
CZE, rodinný, dobrodružný, 90 min., originálna verzia, MP, vstupné: 5 €; deti, študenti a seniori 4 €

sobota 24. o 22:00 h CINEMART
ČAS (Old)
Väčšina z nás sa bojí starnutia. Predstava, že by sme sa ocitli na mieste, kde čas beží omnoho rýchlejšie, než je obvyklé, by preto asi každého vydesila k smrti...
USA, horor, 121 min., slovenské titulky, MP 15+, vstupné: 5 €; študenti a seniori 4 €

streda 28. o 20:00 h GARFIELD FILM
MUŽ SO ZAJAČÍMI UŠAMI
Film rozpráva príbeh spisovateľa, ktorý jedného dňa získa nečakanú schopnosť - mimoriadny sluch v podobe zajačích uší. Ten mu umožňuje výborne počuť nielen hlasy ďalších ľudí, ale predovšetkým ich myšlienky...
CZE, SVK, tragikomédia, 104 min., originálna verzia, MP 12+, vstupné: 5 €; FK 4 €

piatok 30. o 20:00 h, sobota 31. a nedeľa 1. o 18:00 h
EXPEDÍCIA DŽUNGĽA (Jungle Cruise) CINEMART
Epická cesta dvojice prieskumníkov narazi na nespočetné nebezpečenstvá, dobrodružstvá a tiež nadprirodzené sily, ktoré číhajú v nepreniknuteľnej krásnej bujnej dažďovej pralesa...
USA, dobrodružný, akčná komédia, ? min., slov. dabing, MP 12+, vstupné: 5 €; študenti a seniori 4 €

sobota 31. a nedeľa 1. o 16:00 h MAGICBOX
CHLÁČIKOVIA
OPka a ED sú súrodenci patriaci do živočíšneho druhu chlpatých chlapčiek. Záhadný kvet ich po roztočení vtiadne do časového portálu, z ktorého sa vynoria v dome v modernom Sanghaji kde s hrôzou zistia, že chlpatí chlpatí vyvrhli v roku 1835. Rozhodnú sa vrátiť späť a svoj druh zachrániť.
GBR, animovaný, 84 min., slovenský dabing, MP 7+, vstupné: 5 €; deti, študenti a seniori 4 €

sobota 31. a nedeľa 1. o 20:00 h CONTINENTAL FILM
MRAZIVÁ PASCA (The ice road)
Cestu pomocou uväznenej skupine baníkov komplikuje veľká vzdialenosť, prudká búrka, odmák a oveľa horšie...
USA, akčný, 103 min., slovenské titulky, MP 12+, vstupné: 5 €; študenti a seniori 4 €

sobota 31. o 22:00 h CINEMART
SLEČNA BEŠTIA (Freaky)
Čo sa stane, keď si milučké, blondavé stvorenie prehodí telo s vyšinutým sériovým vrahom?
USA, horor, komédia, 102 min., slovenské titulky, MP 15+, vstupné: 5 €; študenti a seniori 4 €

BAŽANT KINEMATOGRAF 2021
FILMOVÉ NEBO NAD VAŠIM MESTOM UŽ 19. ROK!

NOVÉ MESTO NAD VÁHOM NÁMESTIE SLOBODY 21:30	6. 7. CESTA DO NEMOŽNA	VSTUP VOLNÝ
	7. 7. 3BOBULE	
	8. 7. ŠARLATÁN	
	9. 7. BOURÁK	
	10. 7. MEKY	

NA ZDRAVIE, SLOVENSKEJ
www.kinematograf.sk

LETNÉ KINO 2021
NÁMESTIE SLOBODY
JUL - AUGUST

21. 7. streda 21:15	22. 7. štvrtok 21:15	22. 7. piatok 21:15
11. 8. streda 21:00	12. 8. štvrtok 21:00	13. 8. piatok 21:00

V prípade nepriaznivého počasia premietame daný titul v Kine Považan.
Vstup voľný. Zmena programu vyhradená.

Mesto Nové Mesto nad Váhom

LETO S HUDBOU 2021

4.7.2021 o 17.00 hod. - dychová hudba
BOROVIEŇKA

11.7.2021 o 17.00 hod. - dychová hudba
DRIETOMANKA

18.7.2021 o 17.00 hod. - dychová hudba
BUČKOVANKA

25.7.2021 o 17.00 hod. - dychová hudba
MÁJOVANKA

1.8. 2021 o 17.00 hod. - dychová hudba
SELČIANKA

8.8.2021 o 17.00 hod. - dychová hudba
VLČOVANKA

15.8. 2021 o 17.00 hod. - dychová hudba
BODOVANKA

22.8.2021 o 17.00 hod. - Hot-jazz a swing
FATS JAZZ BAND

29.8.2021 o 17.00 hod.

HS RYTMUS
Z NOVEJ BOŠÁCE

KONCERTY SA USKUTOČNIA V PARKU J.M.HURBANA V ČASE
OD 17,00 HOD. DO 19,00 HOD.

V PRÍPADE NEPRIAZNIVÉHO POČASIA SA PROGRAM USKUTOČNÍ V SPOLOČENSKOM DOME

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO

PARK J.M.HURBANA

DETSKÉ PREDSTAVENIA

17.7. o 16,00 h

Veselá vandrovka Divadlo Tuš

24.7. o 11,00 h

Zavárané tajomstvá Edudrama

14.8. o 16,00 h

Kozliatka Divadlo Tuš

21.8. o 16,00 h

Fidlikanti

28.8. o 16,00 h

Zavárané tajomstvá Edudrama

28.8. o 19,30 h na námestí

Konôpka Divadielko Galéria

V prípade nepriaznivého počasia MsKS

V TIENI

(alebo Pod lampou býva najkrajšia tma)
LETNÁ DIVADELNÁ ŠKOLA

Predstavme si vzájomne v škole a vrátíme sa k typickým rozličným dejom, ktoré PRÁVIMOS!
Dívajte sa tých dvoch ponosivých svet okolo seba so svojou mysľou. Príroda, jej nezmeniteľné úby a zmeny vždy tvorí neoddeliteľnú časť ľudského života.

A PREDSTAVENIA ALI DOPRE!
Práve túto dôležitú ponosivú časť svojho života, svojich vzťahov a svojich myšlienok, ktoré sú súčasťou nášho života, chceme vám ukázať a rozprávať.

Na záver predstavenia budú deti kresliť, výtvarní, speváci, tanečníci a rozlične umelci.

ŠKOLA NA ÚBERI!
Práve túto dôležitú časť svojho života, svojich vzťahov a svojich myšlienok, ktoré sú súčasťou nášho života, chceme vám ukázať a rozprávať.

Práve túto dôležitú časť svojho života, svojich vzťahov a svojich myšlienok, ktoré sú súčasťou nášho života, chceme vám ukázať a rozprávať.

Práve túto dôležitú časť svojho života, svojich vzťahov a svojich myšlienok, ktoré sú súčasťou nášho života, chceme vám ukázať a rozprávať.

Práve túto dôležitú časť svojho života, svojich vzťahov a svojich myšlienok, ktoré sú súčasťou nášho života, chceme vám ukázať a rozprávať.

Práve túto dôležitú časť svojho života, svojich vzťahov a svojich myšlienok, ktoré sú súčasťou nášho života, chceme vám ukázať a rozprávať.

Práve túto dôležitú časť svojho života, svojich vzťahov a svojich myšlienok, ktoré sú súčasťou nášho života, chceme vám ukázať a rozprávať.

Práve túto dôležitú časť svojho života, svojich vzťahov a svojich myšlienok, ktoré sú súčasťou nášho života, chceme vám ukázať a rozprávať.

Práve túto dôležitú časť svojho života, svojich vzťahov a svojich myšlienok, ktoré sú súčasťou nášho života, chceme vám ukázať a rozprávať.

Práve túto dôležitú časť svojho života, svojich vzťahov a svojich myšlienok, ktoré sú súčasťou nášho života, chceme vám ukázať a rozprávať.

Práve túto dôležitú časť svojho života, svojich vzťahov a svojich myšlienok, ktoré sú súčasťou nášho života, chceme vám ukázať a rozprávať.

Práve túto dôležitú časť svojho života, svojich vzťahov a svojich myšlienok, ktoré sú súčasťou nášho života, chceme vám ukázať a rozprávať.

Práve túto dôležitú časť svojho života, svojich vzťahov a svojich myšlienok, ktoré sú súčasťou nášho života, chceme vám ukázať a rozprávať.

Práve túto dôležitú časť svojho života, svojich vzťahov a svojich myšlienok, ktoré sú súčasťou nášho života, chceme vám ukázať a rozprávať.

Práve túto dôležitú časť svojho života, svojich vzťahov a svojich myšlienok, ktoré sú súčasťou nášho života, chceme vám ukázať a rozprávať.

Stretne sa:

12.7. – 17.7. 2021 / deti 12 - 15 rokov 9.8. – 14.8. 2021 / deti 9 - 12 rokov

Počet účastníkov v skupine 15 - 20

Zaujímci sa môžu prihlásiť na mksk@mksk.sk alebo telefonicky na 032/285 69 24

Prihlásiť sa je možné do 30.6.2021

Cena: 70 €

V cene je zahrnuté: obed, pitný režim, animovaný program, nákup tvorivých pomôcok

Miesto konania: MsKS

Letná školu organizuje MsKS v spolupráci s Mgr. art. Zuzanou Malcovou, ArtD.

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO
NOVÉ MESTO NAD VÁHOM

8.7. **Klarinet kvartet Brno**
nádvorie Galérie kresleného humoru
v prípade nepriaznivého počasia MsKS

15.7. **Premeny**
námestie hlavné pódium

**LETNÉ KONCERTY
NA NÁMESTÍ**

ZAČIATOK KONCERTOV o 19,00 h

22.7. **Krajka**nádvorie Galérie kresleného humoru
v prípade nepriaznivého počasia MsKS

29.7. **Nora carusso**
námestie hlavné pódium

5.8. **Premeny**
námestie hlavné pódium

19.8. **Rovenec**
námestie pri fontáne

26.8. **Five faces**
námestie hlavné pódium

Konôpka

Autorka: **Elena Čepčeková**

Réžia:

Ivan Radošínský

Scenografia:

Ľubica Ivanovská, Ivan Radošínský

Hudba:

Mária Volárová

Technika:

Tomáš Bačo

Učinkujú:

**Emília Grajčarová, Natália Belková,
Veronika Belková, Zuzana Ferenčíková,
Katarína Godálová, Ľuboš Ilenčík,
Ján Kincel, Ján Kochan,
Olga Kosecová, Samuel Kuchta,
Jarmila Majerniková, Matej Patyła,
Branislav Polacsek, Ivan Radošínský,
Martina Vičíková, Zuzana Vidnerová,
Daniel Volár, Mária Volárová**

DIVADIELKO
GALERIA

28.8. 2021 o 20.30 h
Hlavné pódium na námestí

Samolúby kohútik

Po dvore si vykračuje,
kikirika, vyspevuje.
Raduje a smeje sa.
Čo to asi deje sa?

Sliepočky sa čudujú,
Dobre vidia, počujú?
To kohútik krásavec,
zistil veru veľkú vec.

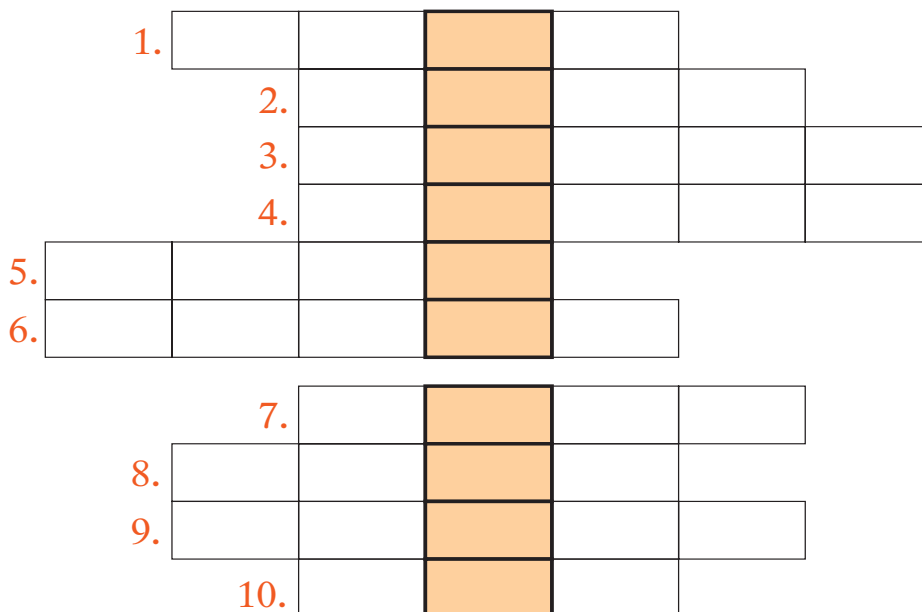
Zbadal seba samého,
v zvláštnom okne pekného.
dlhé pierka sfarbené,
na hlávke ozdoby červené.

Netušil to na dvore nik,
aký samolúby je kohútik.
Veď koho by napadlo,
že rozveselí ho zrkadlo?

Jarmila Foltánová

TAJNIČKA PRE DETI

Správna odpoveď
SPRÁVODAJCA

1. dolná končatina
2. býk ich má na hlave
3. máme ich na ruke päť
4. je keď prší a hrmí
5. jeden z rodičov

6. tretí mesiac v roku
7. je postavený okolo domu
8. opak vojny
9. meniny má vtedy kedy Pavol
10. dvanásť mesiacov

OSEMSMEROVKA - POREKADLO

Správna odpoveď: Lepšie jedno leto ako sto zím

CIEL
ČUCH
DÓZA
DRONY
HEREC
HLÚBY

HORÁR
CHYŽA
ISKRA
KNIHA
KôŇ
LAPAČ

LETEC
LODENICA
NOHAVICE
NOVINY
NÓŽ
OPICE

PLAČ
PLESEŇ
PRACH
RADAR
RUBÍN
RYŽA

SEVER
SRNEC
VÁŽKA
VEŽE
VôŇA
VRECE

ŽENA
ŽILA

L	O	D	E	N	I	C	A	L	K	A	E
P	CH	A	R	P	Š	I	A	L	N	ô	Ž
Y	I	Y	V	E	Ž	E	K	E	I	E	Ň
N	J	A	Ž	Y	R	Ľ	Ž	T	H	C	E
O	O	D	I	A	U	N	Á	E	A	E	Ň
R	O	H	L	Ú	B	Y	V	C	L	R	E
D	Ó	Z	A	E	Í	T	R	E	V	E	S
O	A	Ň	ô	V	N	R	Á	R	O	H	E
A	A	R	K	S	I	K	Č	A	P	A	L
Č	O	S	R	N	E	C	S	D	I	T	P
U	N	O	V	I	N	Y	E	A	C	O	Z
CH	Í	P	L	A	Č	M	V	R	E	C	E

SPOMÍNANIE

*Osud je občas veľmi krutý, nevráti, čo raz vzal.
Zostanú iba spomienky a v srdci veľký žiaľ...
Len sviečku horiacu a kyticu na hrob Ti môžeme dať,
chvíľu postáť a s láskou na Teba spomínať.*

4. júla uplynie 7 smutných rokov, čo od nás navždy odišla naša drahá

Editka MITOŠINKOVÁ

S láskou a úctou spomínajú sestry, švagor a neterka

*Že čas rany zahojí je len klamné zdanie, dobilo srdce, stíchol hlas, utíchli kroky známe,
zostala len cestička k hrobu a tiché spomínanie.*

Dňa 12. augusta uplynie 20 rokov, čo si Pán vo veku 66 rokov
povolal k sebe manželza, otca, dedka a predka

Emila ŠIMU

Pane, daj mu večné svetlo a odmenu.

S láskou na neho spomínajú manželka a deti s rodinami.

*Čas plynie, roky ubiehajú, nepočujeme tvoj hlas,
zostávaš ale každý deň medzi nami a spomienky stále žijú v nás.*

17. augusta uplynú 3 roky, čo od nás navždy odišiel milovaný manžel, otec, syn a brat

Miroslav IVANA

Kto ste ho poznali, venujte mu s nami tichú spomienku.

S láskou a úctou spomína celá rodina.

Dňa 25.8.2021 si pripomíname prvé výročie, kedy nás navždy opustila naša drahá
mamička, babička, sestra a krstná mama

Mária TOMAŠOVIČOVÁ

Kto ste ju poznali a mali radi, spomeňte si spolu s nami.

S láskou a úctou spomína celá rodina

OPUSTILI NÁS

Jozef Kukučka (†26.5.2021)
vo veku 78 rokov

Vladimír Jablonka
(†27.5.2021) vo veku 47 rokov

Ing. Anna Streitzigová
(†28.5.2021) vo veku 62 rokov

Marta Škratková (†28.5.2021)
vo veku 75 rokov

František Helia (†31.5.2021)
vo veku 70 rokov

Amália Horváthová
(†1.6.2021) vo veku 89 rokov

Zdenko Sadloň (†1.6.2021)
vo veku 62 rokov

Irena Mackovčinová
(†4.6.2021) vo veku 82 rokov

Ing. Jaroslav Gabriš
(†4.6.2021) vo veku 56 rokov

Mária Netuhová (†5.6.2021)
vo veku 89 rokov

Beňadik Hraška (†5.6.2021)
vo veku 94 rokov

JUDr. Eva Ondrejovičová
(†5.6.2021) vo veku 63 rokov

Miroslav Mach (†6.6.2021)
vo veku 64 rokov

Mária Trautenbergrová
(†6.6.2021) vo veku 92 rokov

Jozef Hložka (†7.6.2021)
vo veku 70 rokov

Jaromír Bíro (†8.6.2021)
vo veku 58 rokov

OSOBNOSTI JÚLA

6.7.2006† JANEGA Štefan, katolícky kňaz, pápežský prelát, univerzitný profesor, cirkevný sudca. Narodil sa 10.12.1912 v Zemianskom Podhradí. Pôsobil v Novom Meste nad Váhom, v Trenčianskych Miticiach, v Chynoranochoch a v Trenčianskej Teplej, kde aj zomrel – **15. výročie úmrtia**.

8.7.1911† PAVLÍK Ferdinand, záhradník. Narodil sa 30.9.1848 v Novom Meste nad Váhom, kde aj pôsobil a zomrel – **110. výročie úmrtia**.

13.7.1991† DRGONEC Ján, lekár-dermatovenerológ, vysokoškolský pedagóg. Narodil sa 14.2.1919 v Lubine. Pôsobil v Novom Meste nad Váhom a v Trenčíne. Zomrel v Bratislave – **30. výročie úmrtia**.

15.7.2001† KOVÁČ Pavel, vojak. Narodil sa 30.8.1914 v Myjave. Pôsobil v Novom Meste nad Váhom. Zomrel 15.7.2001 v Topoľčanochoch – **20. výročie úmrtia**.

17.7.1901* ŠIMEK Ludovít, pedagóg. Narodil sa v Alfóggalla (Maďarsko). Pôsobil v Novom Meste nad Váhom, kde aj 18.1.1986 zomrel – **120. výročie narodenia**.

25.7.1931* MARGETIN Vladimír, vodohospodár, politik. Narodil sa v Dolnom Srní. Pôsobil v Novom Meste nad Váhom, v Dolnom Srní. Zomrel 12.5.1995 v Bratislave – **90. výročie narodenia**.

27.7.2016† KŇAŽKOVÁ Anna, športovkyňa, atlétka, trénerka, pedagogička. Narodila sa 24.9.1949 v Myjave. Pôsobil v Novom Meste nad Váhom, kde aj zomrela – **5. výročie úmrtia**.

OSOBNOSTI AUGUSTA

3.8.2011† PORIEZOVÁ Mária, pedagogička. Narodila sa 25.5.1950 v Hlohovci. Pôsobil v Novom Meste nad Váhom. Zomrela v Bratislave – **10. výročie úmrtia**.

8.8.2006† KRAUS Milan, básnik. Narodil sa 20.8.1924 v Tisovci. Pôsobil v Prievidzi, v Novom Meste nad Váhom. Zomrel v Považskej Bystrici – **15. výročie úmrtia**.

9.8.1946* RIHA Anton, fotograf. Narodil sa v Novom Meste nad Váhom, kde aj pôsobil. Zomrel 10.10.2016 v Piešťanoch – **75. výročie narodenia**.

11.8.1931* HOLLÝ Martin, režisér, scenárista. Narodil sa v Košiciach. Pôsobil (študoval) v Novom Meste nad Váhom. Zomrel 18.3.2004 v Bratislave – **90. výročie narodenia**.

13.8.2006† ĎURŽA Miroslav, grafik, karikaturista. Narodil sa 8.6.1944 v Zemianskom Podhradí. Pôsobil v Starej Turej, v Trenčíne a v Novom Meste nad Váhom, kde aj zomrel – **15. výročie úmrtia**.

21.8.1906* POCKODY Alexander, spisovateľ, pedagóg, poľnohospodár. Narodil sa v Bábě, okres Nitra. Pôsobil v Novom Meste nad Váhom a v Trenčíne. Zomrel 12.2.1972 v Bratislave. Pochovaný je v Novom Meste nad Váhom – **115. výročie narodenia**.

27.8.1921* ADAMOVIC Adam, dôstojník, protifašistický bojovník. Narodil sa v Bošáci. Študoval v Novom Meste nad Váhom. Zomrel 11.4.1945 v Dunkerque (Francúzsko) – **100. výročie narodenia**.

28.8.1971† PAVLÍK Štefan, verejný činiteľ, poslanec SNR. Narodil sa 18.8.1905 v Novom Meste nad Váhom, kde aj pôsobil a zomrel – **50. výročie úmrtia**.

31.8.1926* BENEŠOVÁ Viera, pedagogička, publicistka. Narodila sa v Prahe. Pôsobil v Trenčíne, v Novom Meste nad Váhom, kde 18.6.2016 zomrela – **95. výročie narodenia**.

Za uverejnenie spomienky za zosnulého, príp. smútočného oznámenia je suma 10 centov za slovo. S výnimkou predložiek. Cena za priloženú fotografiu je 2€. Po zaslani spomienky na adresu redakcia@msks.sk do niekoľkých dní obdržíte e-mail s inštrukciami o platbe.

Dňa 8. júla 2021 oslávi 70. narodeniny naša milovaná mama a babička,
pani **PaedDr. Vierka BARČÁKOVÁ**.

Dlhoročne pôsobila ako učiteľka slovenčiny a zástupkyňa riaditeľa na Základnej škole Štvrtej sednice Tatrína v Čachticiach. Od roku 2010 žije v Novom Meste nad Váhom. Srdečne blahoželáme aj jej výnimočnému manželovi, pánovi **Imrichovi BARČÁKOVI** k 80. narodeninám, ktoré oslávil 9. mája.

S láskou dcéra Drahomíra Dobrovodská s manželom Petrom i vnučkou Aničkou.

Strelecká akadémia PaedDr. Štefana Bumbála zaznamenala historický úspech

Ján Marek | Foto: Archív klubu

Aj napriek všetkým problémom a vydaným opatreniam proti šíreniu covid epidémie sa Slovenský strelecký zväz (SSZ) rozhodol v dňoch 8. – 10. 5. 2021 usporiadať Majstrovstvá SR v strelbe zo vzduchových zbraní. Majstrovstvá sa uskutočnili v Martine v mestskej tenisovej hale. Nominácia účastníkov sa uskutočnila na základe vykonaných online súťaží, ktoré organizoval SSZ a prebiehali od začiatku tohto kalendárneho roka. Z našej Streleckej akadémie sa medzi najlepších v SR v strelbe zo vzduchových zbraní podarilo prebojovať celkom desiatim strelcom. Boli to Peter Košút, Martin Zich, Tereza Masárová, Šárka Smetanová, Patrik Sýkora, Guido

Ginoux, František Schröpfer, Ján Marek, Juraj Marcinka a Radek Smetana. Je to v histórii klubu zatiaľ najviac strelcov, ktorí sa kvalifikovali na Majstrovstvá SR.

Majstrovstvá prebiehali už v spomínanej mestskej tenisovej hale, kde usporiadatelia vytvorili výborné podmienky. Osvetlenie, výmena vzduchu či gumová pevná podlaha zaručovali všetkým pretekárom optimálne a vyrovnané podmienky. Strielalo sa na elektronické terče. Každý strelec mal pred sebou malý monitor, na ktorom videl všetky zásahy s vyhodnotením na desatinu bodu. Priebežne tu videl i spočítané desaťranové položky a aj celkový svoj výsledok. V hale pre divákov a trénerov boli na plátne premietané priebežné výsledky a poradie. Na veľkých monitoroch bolo možné sledovať terče všetkých strelcov.

Tieto podrobnosti uvádzame preto, aby aj čitatelia Spravodajcu mali predstavu o tom, ako sa športová strelba vďaka elektronike stáva atraktívnejšia a zaujímavejšia pre divákov.

Z desiatky našich kvalifikovaných strelcov na základe dosiahnutých výsledkov v kvalifikačných online pretekoch sa majstrovstiev zúčastnilo, žiaľ, iba sedem strelcov. Traja sa z objektívnych príčin majstrovstiev nemohli zúčastniť. Bojovať o umiestnenie teda ostalo na siedmich statočných. A títo bojovali veľmi dobre. Získali celkom dve zlaté, tri strieborné a jednu bronzovú medailu. Čo je zatiaľ v novodobej histórii Streleckej akadémie najlepší výsledok.

Zlaté medaily vybojovali Juraj Marcinka v disciplíne vzduchová puška (VzPu 40) v kategórii seniori, a družstvo seniorov v zložení Juraj Marcinka, Radek Smetana a Ján Marek. V rovnakej disciplíne získal bronzovú medailu Radek Smetana.

Striebornú medailu v kategórii juniori v disciplíne VzPu 60 získal náš nový člen z ČR František Schröpfer, ktorý je veľmi talentovaný a dáva veľké prísluby do budúcnosti. Ďalej striebornú medailu vybojoval v kategórii dorast (do 16 rokov) vo VzPu 40 Guido Ginoux, ktorý má iba 13 rokov a medailu si vybojoval medzi až o tri roky staršími súpermi. Striebornú medailu získalo i družstvo dorastencov Trenčianskeho kraja, v ktorom striedali dvaja naši mladí strelci Guido Ginoux a Patrik Sýkora.

Tieto výsledky sú najlepšie v krátkodobej histórii existencie Streleckej akadémie. Znova sa nám podarilo zviditeľniť sa na slovenskom streleckom nebi. Naše vyhlásenia, že pokiaľ budeme mať na prácu vytvorené potrebné podmienky, preslávime nielen Nové Mesto nad Váhom, ale i Slovensko na medzinárodnej úrovni, nie sú vyhláseniami do vetra.

Veríme, že naše výsledky pomôžu presvedčiť vedúcich funkcionárov mesta, aby nám pomohli s prestavbou strelnice. Zatiaľ to, žiaľ, vyzerá tak, že podľa vypracovaného urbanistického projektu bloku B v bývalých kasárňach na Bzinskej ulici nám strelnicu zbúrajú, čo by znamenalo koniec športovej strelby v Novom Meste nad Váhom i s jej 60-ročnou tradíciou. (pozn. red.: Do budúceho čísla sa pokúsime priniesť stanovisko mesta, poprípade riešenie situácie).

Volejbalový klub NMnV

Už druhú sezónu to má druhý volejbalový klub pôsiaci na území Nového Mesta nad Váhom poriadne komplikované. Pandémia ho zastavila v činnosti, a keďže nedisponuje žiadnym tímom v najvyššej súťaži, nemohol pokračovať v ligových zápasoch.

„Po troch rokoch činnosti sme sa začali vo väčšej miere orientovať na plážový volejbal, aj keď sú podmienky vrámci Slovenska stále obmedzené. Vzhľadom na to, že hráčky nie sú platené profesionálky (sú študentky), 85 percent nákladov znáša klub, ostatná časť aktivít je financovaná cez SVF, dotáciou z mesta NMnV a rôznymi projektami. V súčasnosti máme dve hráčky vo výbere šesťkového volejbalu mládežníckej reprezentácie SR a dve dvojice – reprezentantky v plážovom volejbale. Od roku 2018 sa naše dvojice zúčastňujú pravidelne ME U18 a U20 v plážovom volejbale. Sme pozývaní na kvalitne obsadené turnaje v Taliansku, Poľsku, Bulharsku, Maďarsku, Slovinsku, Srbsku a v Českej republike, kde dosahujeme popredné umiestnenia. Každoročne organizujeme letné športové sústredenie, kde umožňujeme talentovaným športovcom získavať nové športové skúsenosti. Športoví odborníci – tréneri, ktorí sa venujú športovému rastu detí, sú kvalifikovaní s viac než 20 ročnými skúsenosťami v oblasti športu a výchovy mládeže,“ uviedol Ľuboš Lhotský z MVK.

V mesiacoch marec a apríl vzhľadom na obmedzenia na Slovensku zorganizoval MVK tri 10-dňové bloky sústredení v spolupráci s reprezentátnou trénerkou Francúzska a Monaka v plážovom volejbale Janou Zyani v Monaku. Zúčastnili sa ho vrámci prípravy na sériu turnajov poriadaných vrámci ME U18, U20 a U22 reprezentantky SR v plážovom volejbale, členky MVK Nové Mesto nad Váhom. V Monaku sa im dostalo veľkej cti, keď boli dievčatá prijaté honorárnym konzulom (na fotografii). Začiatkom mája sa zúčastnili dievčatá ME U22 v Rakúsku, avšak nepodarilo sa im prebojovať zo skupiny do ďalších bojov. Tento turnaj absolvovali vrámci prípravy na ME U20 v Turecku, kam vekovo patria.

Reprezentácia v plážovom volejbale:

U22 Dorota Nebusová, Veronika Podhradská

U20 Dorota Nebusová, Veronika Podhradská, Karolína Majerníková, Patrícia Černá

Kvalifikačné turnaje MSR 2021

„Naším dievčatám sa na 1. turnaji U20 darilo nadmieru dobre. Vo finále sa stretli hráčky MVK Nové Mesto nad Váhom Veronika Podhradská a Dorka Nebusová proti Karolíne

Majerníkovej (MVK NMnV) so Zuzkou Čurnou (VA BVC Žilina) 2:0 (17,17). Dievčatá zúročili kvalitnú a náročnú prípravu a na početne obsadenom turnaji (28 družstiev) ukázali svoje kvality. Ešte ich čakajú 3 turnaje a finále o majstra SR.

Doterajšie úspechy:

Rok 2019

- Účasť 2 dvojíc U18 a U20 na ME beach volejbal v r. 2019 – skončili do 16. miesta

Redakcia, Ľuboš Lhotský | Foto: archív MVK

- na turnaji ME VZA U20 beach volejbal sa podarilo obsadiť pekné 4. miesto, spomedzi 17 tímov zo strednej Európy.

- MSR beach volejbal – U18 rok 2019 – 1. miesto

Rok 2020:

U18

1. miesto Podhradská a Nebusová, 2. miesto Majerníková a Černá U20

4. miesto Podhradská a Nebusová

U22

2. miesto Majerníková a Podhradská

Účasť na ME-Brno

VOLEJBAL_MSR18

VOLEJBAL_MSR20

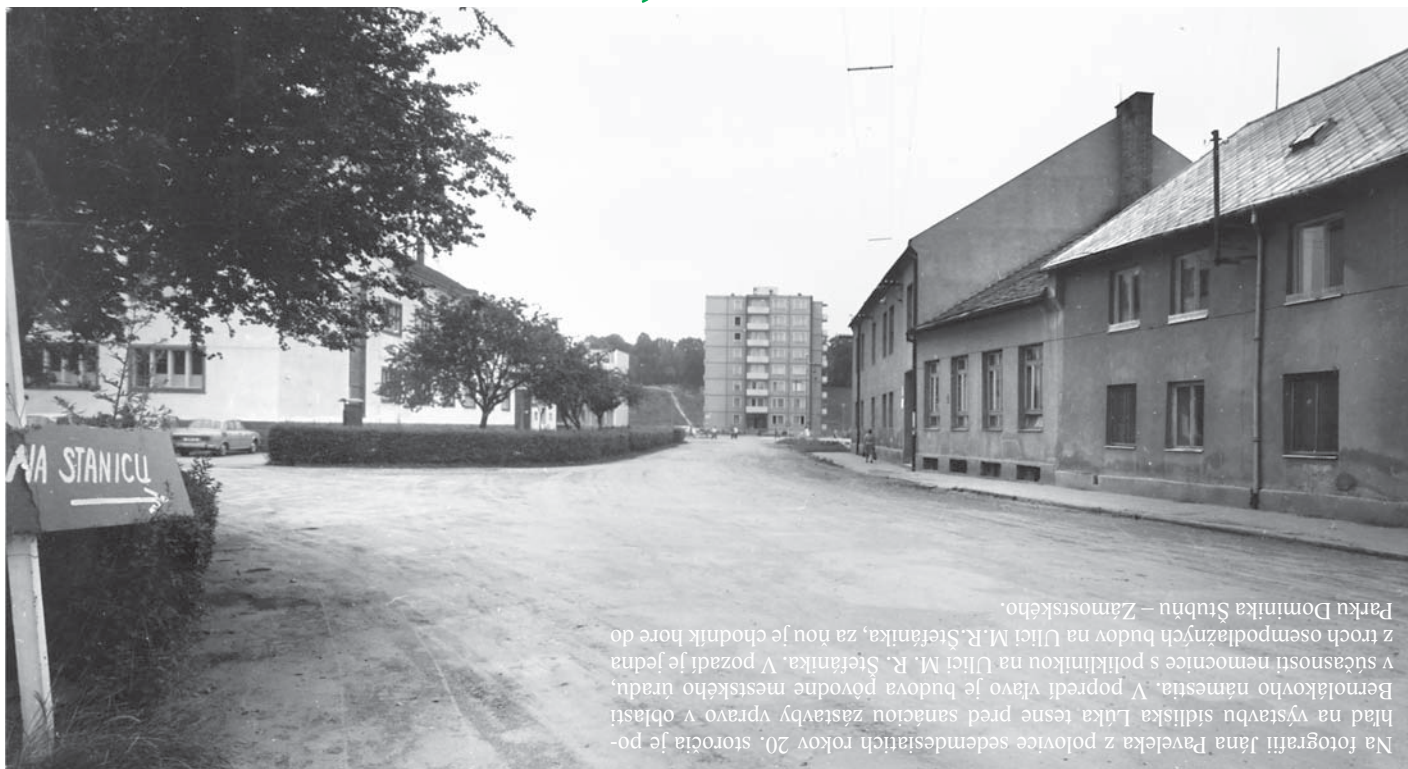

VOLEJBAL_MSR22

NAŠA FOTOHÁDANKA - JÚL A AUGUST

Fotohádanky pripravuje Viliam Polák

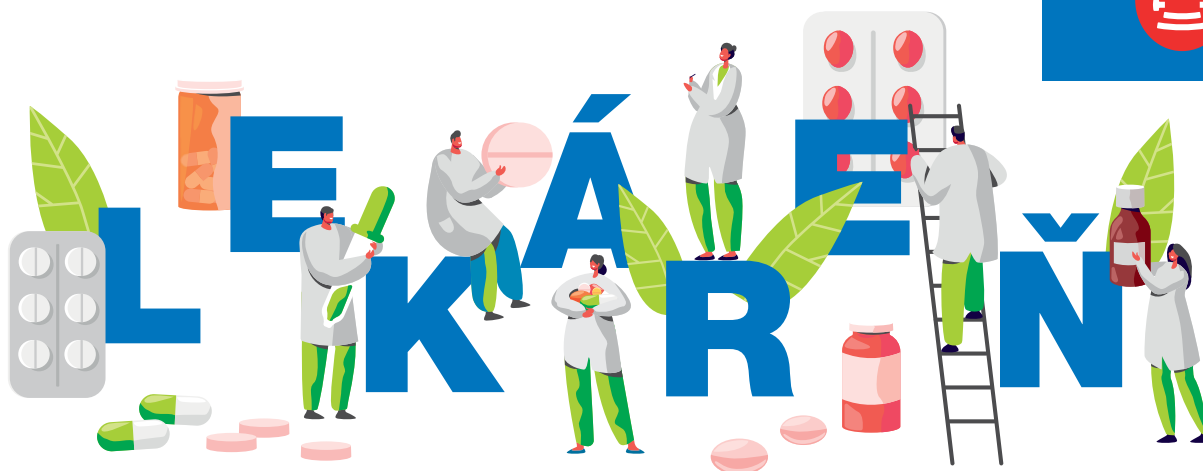

Na fotografii Jana Pavleka z polovice sedemdesiatich rokov 20. storočia je pohľad na výstavbu sídliska Ľúka tesne pred sanáciou zástavby vpravo v oblasti Bernolákovho námestia. V popredí vľavo je budova pôvodne mestského úradu, v súčasnosti nemocnice s poliklinikou na Ulici M. R. Štefánika. V pozadí je jedna z troch osempodlažných budov na Ulici M. R. Štefánika, za nou je chodník hore do Parku Dominika Štubňu – Zamostského.

Vaša rodinná

VAŠA

— LEKÁREŇ VO VILKE —

Po-Pia
7.00-17.00

So
8.00-12.00

Lekáreň Vo vilke oproti nemocnici

NOVOMESTSKÝ SPRAVODAJCA, 42. ročník

Mesačník, dvojčíslo 7,8/2021 vydané k 30. júnu 2021. Vydavateľ: Mesto Nové Mesto nad Váhom, Čsl. armády 1, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, IČO: 00 311 863. Mesačník vydáva Mesto Nové Mesto nad Váhom prostredníctvom MsKS v Novom Meste nad Váhom. Redakčná rada: Dana Uhríková, Jarmila Foltánová, Michaela Kobidová, Monika Šupatíková, Milan Hurtík, Jozef Karlík, František Mašlonka, Viliam Polák, Martin Šimovec. Tatiana Brezinská - šéfredaktorka, 0905 257 231. Adresa redakcie: Mestské kultúrne stredisko, Hviezdoslavova 4, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, č. tel.: priama linka: 032 285 69 20 alebo e-mail: redakcia@mksk.sk. Uzávierka vždy 10. v mesiaci. Nevyžiadané rukopisy a fotografie sa nevracajú. Redakcia nezodpovedá za obsah inzerátov. Grafická úprava a tlač: UNIVERSALPRINT, s.r.o., Priemyselná 2, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, tel.: 0901 733 700. Náklad: 1 200 ks. Cena: 0,50 €. ISSN 1338-8223 (tlačová verzia). MK SR - EV 3966/10